

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Prop. 105 S

(2024–2025)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Samtykke til inngåelse av avtale av
16. januar 2025 mellom Norge og USA
om teknologibeskyttelse i tilknytning
til amerikansk deltakelse i oppskytinger
til verdensrommet fra Norge

Innhold

1	Sammendrag	5	Vedlegg		
2	Bakgrunn	7	1	Avtale mellom Kongeriket Norges regjering og Amerikas forente staters regjering om teknologi- beskyttelse i forbindelse med amerikansk deltakelse i opp- skytinger til verdensrommet fra Norge	17
3	Nærmere om avtalens bestemmelser	8	2	Arrangement mellom Kongeriket Norges regjering og Amerikas forente staters regjering i forbindelse med avtalen mellom Kongeriket Norges regjering og Amerikas forente staters regjering om teknologibeskyttelse i forbindelse med amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge	38
4	Arrangementet	12			
4.1	Nærmere om bestemmelsene i arrangementet	12			
5	Vurdering	14			
6	Økonomiske og administrative konsekvenser	15			
	Forslag til vedtak om samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge	16			

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Prop. 105 S

(2024–2025)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

*Tilråding fra Utenriksdepartementet 4. april 2025,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Sammendrag

Regjeringen legger i denne proposisjonen frem forslag om Stortingets samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge.

Avtalen har som formål å beskytte amerikansk romteknologi når slik teknologi overføres fra USA til Norge. Den er nødvendig for at amerikanske bæreraketter og romfartøy skal kunne skytes opp fra Norge, blant annet for å ivareta amerikanske ikke-spredningsforpliktelser.

Et samarbeid med amerikanske rakettleverandører vil være viktig for videreutviklingen av norsk romvirksomhet og for en vellykket utvikling av oppskytingsbasen på Andøya. Flere kunder, herunder store amerikanske myndighetsaktører, foretrekker amerikanske rakettleverandører for

oppskyting av sine satellitter. En teknologibeskyttelsesavtale vil legge til rette for samarbeid med slike aktører. Dersom Norge ikke inngår en teknologibeskyttelsesavtale med USA, vil dette svekke mulighetene for videre utvikling av Andøya Spaceport AS.

Avtalen er basert på en amerikansk standardavtale som USA også har inngått med en rekke andre land. Den balanserer på en god måte amerikanske behov for beskyttelse av sensitiv romteknologi og norske behov for kontroll med utskytingsaktivitet fra norsk territorium. I forhold til standardavtalen er det derfor gjennom forhandlinger oppnådd viktige tilpasninger av hensyn til norske interesser og behov.

Forhandlingene om avtalen har blitt ledet av Utenriksdepartementet med deltagelse fra

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

Nærings- og fiskeridepartementet og andre berørte departementer og etater, og ble slutført 29. oktober 2024.

Det er også fremforhandlet et arrangement knyttet til avtalen. Dette har ikke traktatrettslig status, men er viktig for den praktiske gjennomføringen av avtalen.

Avtalen ble undertegnet i Washington D.C. 16. januar 2025.

Avtalen anses å være en sak av særlig stor viktighet. Stortingets samtykke til inngåelse er derfor nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 andre ledd.

Avtalen og arrangementet i engelsk og norsk tekst følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

2 Bakgrunn

Stortinget ga gjennom Prop. 127 S (2019–2020) tilsagn om inntil 282,6 mill. kroner i egenkapital og 83 mill. kroner i regionalstøttetilskudd til Andøya Space AS, for å gjennomføre etableringen av romhavnen Andøya Spaceport AS. Forretningsmodellen for Andøya Spaceport AS innebærer at det skal etableres to oppskytingsramper med tilhørende infrastruktur. Per januar 2025 har den ene av disse oppskytingsrampene blitt etablert, og det har blitt inngått en langsiktig kontrakt med den tyske oppskytningsleverandøren Isar Aerospace om eksklusiv bruk av oppskytningsrampen. Den andre oppskytningsrampen vil bli etablert når Andøya Space AS har inngått en tilsvarende langsiktig kontrakt med en annen oppskytningsleverandør. USA utgjør en betydelig del av det globale oppskytingsmarkedet, og det vil være et stort fortrinn for Andøya Space AS å kunne inngå kontrakt med en amerikansk leverandør.

For at amerikanske bæreraketter skal kunne skytes opp fra Andøya, krever amerikanske myndigheter at det i forkant inngås en folkerettslig bindende, bilateral teknologibeskyttelsesavtale, en såkalt Technology Safeguards Agreement (TSA). USA ønsker ved avtalen å hindre uautorisert overføring av amerikansk teknologi i forbindelse med satellittoppskytinger utenfor USA. I tillegg til at avtalen skal beskytte amerikansk romteknologi, skal den sikre overholdelse av USAs internasjonale forpliktelser knyttet til FNs sanksjonsregimer og multilaterale eksportkontrollforpliktelser. Hensikten er å hindre spredning av leveringsmidler for masseødeleggelsesvåpen, samt hindre teknologioverføring i strid med nasjonal lovgivning og utenriks- og sikkerhetspolitiske interesser.

3 Nærmere om avtalens bestemmelser

Avtalen er basert på en amerikansk standardavtale som USA også har inngått med en rekke andre land. Om avtalens bestemmelser bemerkes følgende:

Fortalen viser til at partene har sterk og gjensidig interesse i utforskning og bruk av det ytre verdensrommet for fredelige formål. Det vises til at partene tidligere har inngått avtaler for å legge til rette for samarbeid på området, herunder *Avtale om samarbeid om sivil utnyttelse av det ytre verdensrom*, undertegnet 20. oktober 2000 og 14. november 2001. Det vises også til partenes eksisterende internasjonale forpliktelser, herunder *Traktat om prinsippene for statenes virksomhet ved utforskning og bruk av det ytre verdensrom, innbefattet månen og andre himmellegemer (Romtraktaten)* av 27. januar 1967, og eksportkontrollordninger som Missilteknologikontrollregimet (*Missile Technology Control Regime – MTCR*), og Haag-kodeksen mot spredning av ballistiske missiler (*Hague Code of Conduct against Ballistic Missile Proliferation*). Partene understreker sin felles interesse for nødvendig teknologibeskyttelse og vilje til videre utvikling av gjensidig nyttig teknisk- og vitenskapelig samarbeid, så vel som næringsutvikling. De erkjenner videre at norske myndigheter har plikt til å sikre at oppskytingsaktiviteter etter avtalen foregår på en sikker og bærekraftig måte.

Artikkel I angir avtalens formål og virkeområde. Det slås fast at formålet med avtalen er å sikre samsvar med MTCR og andre internasjonale forpliktelser knyttet til ikke-spredning og eksportkontroll, med hensyn til adgang til eller overføring av utstyr og teknologi med amerikansk opprinnelse i forbindelse med oppskyting fra Norge. Det er videre fastsatt at avtalen kun gjelder for oppskytingsaktiviteter som gjennomføres med bæreraketter som eies eller drives av kommersielle aktører.

Artikkel II inneholder definisjoner av sentrale begreper som brukes i avtalen. Bestemmelsen inneholder definisjon av områder som skal undergis særskilte kontrollregimer, omtalt som «kontrollerte» og «adskilte» områder, av hensyn til skjerming av teknologi i tråd med avtalens formål.

Hva som utgjør amerikanske bæreraketter og romfartøyer er også definert i bestemmelsen. Oppskytingsaktivitet er definert slik at det omfatter alle handlinger forbundet med oppskyting eller landing av amerikanske bæreraketter eller romfartøyer.

Artikkel III inneholder generelle bestemmelser:

- Det slås fast at avtalen ikke hindrer norske myndigheter i å utføre sine plikter og funksjoner etter norsk rett. Det skal inngås arrangementer som klargjør og utdypet roller, ansvar og prosedyrer for å lette gjennomføringen av slike plikter og funksjoner og beskytte amerikansk romteknologi. For oppfyllelse av dette formålet har partene inngått et arrangement samtidig med undertegning av avtalen. Dette arrangementet klargjør sentrale praktiske sider knyttet til gjennomføringen av avtalen.
- Norske myndigheter kan ikke bruke midler inntjent gjennom oppskytingsaktiviteter til å erverve eller utvikle systemer i MTCR kategori 1 (rakettsystemer som kan levere nyttelast over 500 kg i en avstand på mer enn 300 km), men kan bruke slike midler til å videreutvikle norsk romvirksomhet. Norge står fritt til å kreve inn skatt, avgifter og toll fra oppskytingsaktiviteter som omfattes av avtalen.
- Norge skal:
 - Ikke tillate oppskyting av utenlandske romfartøyer som er eid eller kontrollert av land som er underlagt sanksjoner av FNs sikkerhetsråd, eller som er styrt av regjeringer som en av partene har fastslått at gjentatte ganger har støttet internasjonale terrorhandlinger, eller utenlandske romfartøyer som er identifisert gjennom konsultasjon og felles beslutning mellom partene. Dersom en av partene underretter den andre om en bekymring om en vurdering om at en stat gjentatt har støttet internasjonale terrorhandlinger, og derfor skal utelukkes fra å skyte opp romfartøy fra Norge, skal partene konsultere med sikte på å søke en gjensidig akseptabel løsning.

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

- Ikke tillate vesentlig kvantitativ eller kvalitativ utnyttelse av teknologi, finansiering og personell fra land som ikke er part i MTCR, ved romhavner i Norge som er lisensiert for å drive oppskyting av amerikanske romobjekter som definert i artikkel II, med mindre annet blir avtalt mellom partene.
- Sikre at norske aktører ikke overtar amerikansk utstyr eller tekniske data som er importert til bruk i forbindelse med oppskyting, med mindre annet er avtalt mellom partene.
- Gjøre nødvendige tiltak for å sikre at prosjekter og materiell knyttet til oppskytningsaktiviteter som omfattes av avtalen, ikke blir brukt til andre formål, med mindre annet er avtalt.
- Inngå politiske arrangementer med tredjeland som har jurisdiksjon over aktører med betydelig involvering i oppskytningsaktiviteter med ikke-amerikanske bæreraketter i Norge, med mindre annet er avtalt. Disse arrangementene skal speile bestemmelsene i avtalen, med mindre annet er avtalt, og sikre at tredjelandaktørene overholder disse bestemmelsene. Norge skal også kreve at aktører som besitter norsk oppskytingslisens for aktiviteter som omfattes av avtalen, etterlever vilkår og prosedyrer i kontrollplaner for teknologioverføring. Videre skal Norge sikre at utenlandske aktører forpliktes gjennom privatrettslige avtaler til å overholde slike kontrollplaner, i den grad disse aktørene er betydelig involvert i oppskytningsaktiviteter som omfattes av avtalen.
- Hver av partene skal utpeke en enhet som har ansvaret for å føre tilsyn med utveksling av amerikanske tekniske data mellom norske og utenlandske enheter som er involvert i oppskytningsaktiviteten.
- USA har til hensikt å godkjenne eksport-, re-eksport, videreoverførings- og importlisenser og -tillatelser som er nødvendige for å utføre oppskytningsaktiviteter, forutsatt at dette er i samsvar med amerikansk rett, politikk og denne avtalen. Ingenting i avtalen begrenser USAs adgang til å treffe tiltak i tråd med amerikansk rett og politikk med hensyn til slike lisenser. Norge har til hensikt å godkjenne eksport- og importlisenser som er nødvendige for å utføre oppskytningsaktivitet fra Norge, forutsatt at dette er i samsvar med norsk rett, politikk og denne avtalen. Ingenting i avtalen begrenser Norges adgang til å treffe tiltak med

hensyn til lisenser og tillatelser i tråd med norsk rett og politikk, herunder Norges utenriks- og sikkerhetspolitikk.

- Det er Norges intensjon å godkjenne oppskyting av amerikanske romfartøyer fra norsk territorium, forutsatt at dette er i samsvar med norsk rett og politikk, herunder Norges utenriks- og sikkerhetspolitikk.
- Partene skal utvikle og iverksette arrangementer som vist til i artikkel III nr. 1, for å beskytte amerikansk utstyr og teknologi mot uautorisert utveksling av opplysninger, om blant annet besittelse av utstyr, bruk av informasjon, adgangskontroller, grensekontroller samt om avvik eller feil ved oppskyting.

Artikkel IV har bestemmelser om kontroll av amerikanske bæreraketter, romfartøyer, øvrig utstyr og tekniske data. Partene skal gjennom lisenskrav og andre virkemidler gjøre nødvendige tiltak for å sikre at amerikansk sensitiv teknologi forblir under amerikansk kontroll. Norge skal legge til rette for etablering av adskilte og kontrollerte områder i tråd med definisjonene av slike områder i artikkel II, og for håndtering av amerikansk sensitiv teknologi. Det skal inngås kontrollplaner for teknologioverføring for å sikre at den praktiske oppskytningsaktiviteten gjennomføres i tråd med avtalen. For det tilfelle at USA tilbakekaller en eksportlisens for et objekt som befinner seg i Norge, skal Norge tillate, og om nødvendig legge til rette for, tilbakeføring av objektet til USA. Det samme gjelder også overføring av objektet til annen lokasjon godkjent av amerikanske myndigheter, så langt det er i samsvar med relevant norsk lovgivning.

Artikkel V har bestemmelser om utlevering og bruk av visse opplysninger og gjenstander. Avtalen tillater ikke, og USA skal nedlegge forbud mot, at amerikanske deltakere gir norske deltakere bistand med hensyn til utforming, utvikling, framstilling mv. av amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer og/eller tilknyttet amerikansk utstyr, med mindre denne bistanden er godkjent av USA. Avtalen tillater ikke at amerikanske deltakere eller andre underlagt amerikansk lov utleverer opplysninger knyttet til amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer eller tilknyttet amerikansk utstyr, med mindre utleveringen er spesifikt godkjent av USA. Norge skal ikke overføre videre, og skal nedlegge forbud mot at norske deltakere overfører videre, amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data uten skriftlig forhåndsgodkjenning

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

fra USA. Norge skal ikke bruke, og skal treffe alle tiltak den anser som nødvendig for å sørge for at norske deltakere ikke bruker amerikanske bæreraketter og utstyr for andre formål enn de som er spesifisert i opplysningene fra de amerikanske lisensene eller tillatelsene, framlagt av amerikanske lisenshavere for norske lisenshavere.

USA skal treffe alle tiltak som anses nødvendige for å sørge for at amerikanske lisenshavere framlegger for norske lisenshavere nødvendige opplysninger fra den amerikanske lisensen og/eller tillatelsen, herunder opplysninger om hvorvidt gjenstandene som overføres i henhold til lisensen eller tillatelsen er underlagt eksportkontrollordninger. Norge skal treffe alle tiltak som anses nødvendige for å sørge for at norske lisenshavere framlegger disse opplysningene for norske myndigheter. Hver part skal håndtere og beskytte alle graderte opplysninger fra den annen part som den mottar i forbindelse med aktiviteter som gjennomføres i henhold til denne avtalen, i samsvar med avtalen mellom Amerikas forente stater og Norge om beskyttelse av graderte opplysninger, undertegnet 26. februar 1970, med endringer, og i samsvar med den mottakende partens gjeldende lover og forskrifter som gjennomfører denne avtalen.

Artikkel VI gjelder adgangskontroller. Partene skal sikre at kun personell autorisert av USA til enhver tid skal kunne føre kontroll med tilgang til amerikanske bæreraketter, romfartøyer, annet utstyr og tekniske data, uansett hvor de befinner seg. Adgangskontrollen skal gjennomføres i samsvar med prosedyrer som partene har bestemt i fellesskap for å beskytte amerikansk romteknologi. I arrangementet til avtalen er det fastsatt nærmere hvilke rutiner som skal følges, og det er blant annet vist til at adgangskontroll utøves i tråd med norsk lovgivning. Personell autorisert av USA skal ha fri tilgang til å inspisere amerikanske bæreraketter og annen relevant teknologi. Amerikanske myndigheter skal også ha adgang til å kreve at amerikanske deltagere ledsager ovennevnte amerikanske romteknologi ved transport til oppskytningsrampe, og at de kan inspisere og føre tilsyn med adskilte og kontrollerte områder hvor amerikanske romteknologi befinner seg. Kontrolladgangen til adskilte områder, dvs. område eller bygning hvor behovet for beskyttelse av amerikansk teknologi er sterkest, skal være underlagt personell autorisert av amerikanske myndigheter. Norske myndigheter skal ha tilgang til adskilt område og amerikansk romteknologi i henhold til prosedyrer partene skal bli enige om, for å utføre offisielle myndighetsfunksjoner.

Øvrige områder i romhavnen skal være underlagt tilgangskontroll fra personell autorisert av norske myndigheter. Norske myndigheter har til intensjon å gi tidlig underretning til amerikanske myndigheter om aktiviteter som kan komme i konflikt med de adgangs- og inspeksjonsregler som er fastsatt. Norske myndigheter skal sikre at de amerikanske lisenshaverne tillates uten opphold å føre tilsyn med, ha tilgang til og følge amerikansk romteknologi i Norge, samt kontrollere tilgang til adskilte områder definert av partene i fellesskap, unntatt i presserende situasjoner og i samsvar med de prosedyrer som fastsettes av partene for å beskytte amerikansk romteknologi.

Artikkel VII har bestemmelser om prosedyrer for transport og behandling av amerikanske bæreraketter, romfartøyer og annet relevant utstyr og tekniske data, herunder tollbehandling. All slik transport til eller fra Norge må forhåndsautoriseres av amerikanske myndigheter. Varer som transporteres til eller fra Norge og som er pakket i forseglede containere, skal ikke åpnes for inspeksjon mens de er i Norge, unntatt under omstendigheter og i samsvar med prosedyrer avtalt mellom partene for å beskytte amerikansk teknologi fra uautorisert utlevering. Norske myndigheter skal motta en pakkeliste med skriftlig erklæring om innholdet i containerne, herunder bekreftelse på at de ikke inneholder materiell urelatert til oppskytningsaktivitet. Arrangementet gir nærmere regler for bl.a. tollbehandling. Amerikansk personell er underlagt norsk pass- og tollklarering, og norske myndigheter skal legge til rette for innreise for amerikansk personell som deltar i oppskytningsaktiviteter som omfattes av avtalen. Kun autorisert personell får håndtere bæreraketter, romfartøy og tilknyttet utstyr i forbindelse med bl.a. installasjon, testing, forberedelser og fylling av drivstoff før oppskyting. Partene skal sikre at relevant amerikansk utstyr og tekniske data tilbakeføres til lokasjoner godkjent av partene etter oppskyting, at de under transport ledsages av autorisert personell, og at slikt utstyr og teknisk data som ikke blir uttransportert, blir destruert på en måte som er godkjent av amerikanske myndigheter og i samsvar med norske lover og forskrifter.

Artikkel VIII gjelder prosedyrer ved forsinkelse, kansellering, avvik eller feil ved oppskytinger. Dersom oppskytinger forsinkes eller kanselleres, skal partene sikre at amerikansk personell kan føre tilsyn med amerikanske bæreraketter, romfartøyer og annet relevant utstyr og data, herunder i forbindelse med demontering og transport. Ved avvik eller feil skal norske myndig-

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

heter tillate at autorisert amerikansk personell deltar i søk og berging av amerikanske bæreraketter, romfartøyer og annet relevant utstyr og/eller vrakdeler i alle områder under norsk jurisdiksjon eller kontroll. Autorisert amerikansk personell skal ha tilgang til ulykkesstedet, med mindre annet er avtalt mellom partene som følge av operasjonelle behov. Hvis det er grunn til å tro at søk og berging kan berøre en tredjestats interesser, skal partene hver for seg eller i fellesskap konsultere denne tredjestats regjering. Bergede vrakdeler skal returneres til amerikanske deltagere i oppskytingen, uten å bli studert eller fotografert av norske myndigheter, med mindre annet er avtalt mellom partene. Nærmere rutiner for norske myndigheters adgang til slike objekter i forbindelse med offisielle funksjoner er avtalt i arrangementet. Partene er enige om å autorisere lisenshaverne til å gi informasjon som er nødvendig for å bestemme årsaken til avvik eller feil, så langt de respektive statenes nasjonale sikkerhetsinteresser og utenrikspolitikk tillater det.

Artikkel IX gjelder gjennomføring av avtalen. Partene skal, på anmodning fra en av partene, konsultere hverandre om hensiktsmessig gjennomføring av avtalen, herunder med sikte på å identifisere eventuelle endringer som kreves for å ivareta en effektiv kontroll med teknologioverføring. Enhver tvist mellom partene vedrørende fortolkning eller gjennomføring av avtalen, skal løses ved konsultasjon gjennom diplomatiske kanaler.

Artikkel X har bestemmelser om ikrafttredelse, endring og oppsigelse av avtalen. Avtalen skal tre i kraft på datoen for den siste noten i en utveksling av noter mellom partene, som bekrefter at hver part har gjennomført alle interne prosedyrer og krav som er nødvendige for at avtalen skal tre i kraft. Avtalen kan endres gjennom skriftlig avtale mellom partene. Avtalen kan sies opp gjennom skriftlig underretning fra en av partene, og vil opphøre ett år etter datoen for slik underretning. Etter opphør av avtalen vil avtalens bestemmelser om informasjonsbeskyttelse og retur av materiell, informasjon og vrakgods til USA fortsatt gjelde.

4 Arrangementet

For å gjennomføre avtalen er det fremforhandlet et arrangement mellom Norge og USA relatert til avtalen. Arrangementet regulerer praktiske sider ved gjennomføringen av avtalen, men har i henhold til partenes forutsetninger ikke status som en folkerettslig bindende avtale (traktat), siden den ikke har et slikt forpliktende språk som kjennetegner folkerettslig bindende avtaler. Det er lagt til grunn i flere av denne avtalens bestemmelser at praktiske spørsmål knyttet til gjennomføring vil bli gjenstand for utfyllende avklaringer i arrangementet.

Arrangementet kan endres ved avtale mellom partene. En part kan kreve opphør av arrangementet med ett års varsel. På grunn av arrangementets betydning for gjennomføring av avtalen, er det imidlertid fremforhandlet en enighet mellom partene om at arrangementet, ved varsel om opphør, vil fortsette å gjelde frem til det erstattes av et annet arrangement, så lenge avtalen er i kraft.

4.1 Nærmere om bestemmelsene i arrangementet

Fortalen viser til avtalen mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge.

Paragraf 1 angir formålet med arrangementet.

Paragraf 2 inneholder generelle bestemmelser. Begreper i arrangementet er ment å forstås på samme måte som begreper i avtalen. I tillegg defineres «norske myndigheter» og det angis en del særlig relevante norske etater, f.eks. Forsvaret, påtalemyndighet, tolletaten, Kystvakten mv. Listen er ikke uttømmende. Amerikansk teknologi betyr amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr, deler og tekniske data. Hvis det er motstrid mellom avtalen og arrangementet, forventes avtalen å ha forrang.

Paragraf 3 regulerer forvaring av amerikansk teknologi, fotografering og kopiering av slikt utstyr. Ved gjennomføring av avtalen har partene besluttet at norske myndigheter kan ha behov for

å ta amerikansk teknologi i sikker forvaring i særskilte situasjoner. For slike situasjoner er det avtalt at berørte norske myndigheter forventes å sørge for sikker forvaring av amerikansk teknologi, fotografier eller kopier av slike, i tråd med norske lover og regler.

Paragraf 4 inneholder bestemmelser om utlevering og bruk av informasjon.

Paragraf 5 regulerer adgangskontroll. I de tilfeller avtalen krever at bare personell autorisert av amerikanske myndigheter kontrollerer et område eller amerikansk teknologi, og norske myndigheter må ha tilgang til det område eller den teknologien for å utøve sine funksjoner, har amerikanske myndigheter til hensikt å sikre nødvendig tilgang eller informasjon. Adgangskontroll gjennomføres i tråd med norske regler. I ekstraordinære situasjoner har norske myndigheter rett til å gå inn i beskyttede områder. Norske myndigheter er forventet å beskytte amerikansk teknologi mot uautorisert utlevering.

Paragraf 6 har bestemmelser om grense- og tollkontroller. Amerikanske myndigheter forutsettes å instruere amerikanske deltakere om å følge norske regler for import og eksport av gods til Norge. Varer importert til og eksportert fra Norge forutsettes å bli deklarerert av norske tollmyndigheter ved innsendelse av tolldeklarasjon ledsaget av eventuelle lisenser, godkjenninger og tillatelser som kreves etter norske lover og forskrifter. For tilfeller nevnt i avtalen artikkel VII, 1 (b), kan norske myndigheter, der det er teknisk mulig, instruere amerikanske deltakere til å åpne forseglede containere for inspeksjon når dette er nødvendig for å utøve sine tjenestefunksjoner.

Paragraf 7 regulerer avvik etter feil ved oppskyting. Norske myndigheter kan bistå eller lede berging av amerikansk utstyr ved ulykker, hendelser eller ved feiloppskytinger. Norske myndigheter kan sikre bevis av amerikansk utstyr der saken er under etterforskning. Videre kan norske myndigheter fjerne, ødelegge eller returnere slikt utstyr der dette er autorisert av amerikanske myndigheter.

Paragraf 8 regulerer ikrafttredelse, varighet, endring eller opphør av arrangementet. Arrange-

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

mentet skal tre i kraft samme dato som avtalen trer i kraft, og opphører å gjelde samme dato som avtalen opphører, med mindre arrangementet er erstattet av et etterfølgende arrangement eller avsluttet av partene. En part som ønsker å avslutte arrangementet, er forventet å gi ett års forhåndsvarsel om dette. Hvis arrangementet er avsluttet uten at avtalen er brakt til opphør, for-

ventes arrangementet å gjennomføres inntil et nytt arrangementet er inngått i tråd med avtalens artikkel III nr. 1 og 8. Arrangementet kan endres ved skriftlig avtale mellom partene.

Arrangementets norske tekst vil ha status som autentisk versjon når dens samsvar med den engelske teksten bekreftes av avtalepartene.

5 Vurdering

Som nevnt innledningsvis er avtalen av stor betydning for videreutviklingen av norsk romvirksomhet, og ikke minst for romhavnen på Andøya. Den vil også forsterke det bilaterale forholdet til USA på et stadig viktigere felt. Avtalen kan også gi en sikkerhetspolitisk nytte for Norge som alliert romnasjon i Arktis. Fra et sikkerhetspolitisk perspektiv ønsker Norge et utvidet romsamarbeid med nære allierte. Utbygging av rominfrastruktur i nordområdene er av strategisk verdi for både Norge og allierte i NATO. Avtalen vil slik kunne bidra til et godt grunnlag for styrket sikkerhetspolitisk samarbeid innenfor romsektoren med USA og NATO. Det er stor interesse fra amerikansk side for bruk av Andøya Spaceport AS og for samarbeid med Norge om romvirksomhet.

Avtalen balanserer på en god måte amerikanske behov for beskyttelse av sensitiv romteknologi og norske behov for kontroll med oppskytingsaktivitet fra norsk territorium. Den er i tråd med avtaler som USA de siste årene har inngått med blant annet New Zealand, Storbritannia og Australia, samtidig som det er gjort viktige tilpasninger for å ivareta norske interesser og behov.

Avtalen har viktige avgrensninger i dens formål og virkeområde i artikkel 1 og i fortalen. Disse avgrensningene har betydning for fortolkning og anvendelse av avtalen. Av stor praktisk betydning er at den kun gjelder for oppskytingsaktiviteter som utføres med bæreraketter som eies eller drives av kommersielle aktører. Det innebærer blant annet at etablert samarbeid med NASA om forskningsraketter ikke omfattes av avtalens strenge beskyttelsesregime. Det er dessuten gjort flere presiseringer i enkeltbestemmel-

ser for å sikre at avtalen ikke går lengre enn det formålet tilsier. Fra norsk side har det også vært viktig å få med en eksplisitt bestemmelse om at avtalen ikke hindrer norske myndigheter i å utføre sine plikter og funksjoner etter norsk rett, jf. artikkel III nr. 1. Det er også tatt forbehold om at ingenting i avtalen begrenser Norges adgang til å treffe tiltak med hensyn til lisenser og tillatelser i tråd med norsk rett og politikk, herunder Norges utenriks- og sikkerhetspolitikk. Det er videre presisert at adgangskontrollen til områder hvor sensitiv amerikansk teknologi befinner seg skal gjennomføres i tråd med prosedyrer som partene har bestemt i fellesskap for å beskytte amerikansk romteknologi, jf. artikkel VI. Denne og andre bestemmelser er utdypet i arrangementet

Avtalens bestemmelser om skjerming av amerikansk teknologi, etablerer kontrollregimer som er ment å ivareta forpliktelser til ikke-spredning av materiell og teknologi, og ivaretar hensyn til internasjonale ikke-spredningsregimer som også Norge slutter opp om. Avtalens artikkel III nr. 3 a setter begrensninger på oppskyting av materiell fra Norge, men det vurderes slik at disse reelt sett ikke vil legge noen begrensninger på norsk sikkerhets- og utenrikspolitikk eller handlingsrom. Tilsvarende bestemmelser er også inntatt i USAs avtaler med blant annet Storbritannia, Australia og New Zealand. Det forhold at avtalen i henhold til artikkel I nr. 2 er avgrenset til oppskytinger med bæreraketter eid eller drevet av kommersielle aktører, innebærer at eventuelle oppskytinger av amerikanske statlige aktører ikke omfattes.

Avtalen krever ikke lov- eller forskrifts- endringer.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Økonomiske og administrative konsekvenser for offentlige myndigheter av gjennomføring av avtalen vurderes som begrensede, og vil håndteres innenfor den enkelte etats til enhver tid gjeldende budsjetter. Eventuelle behov for bevilgningsendringer vil fremmes i den ordinære budsjettprosessen.

Nærings- og fiskeridepartementet tilrår at avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge av inngås. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Utenriksdepartementet

t i l r å r :

At deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge i samsvar med et vedlagt forslag.

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

Forslag

til vedtak om samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

I

Stortinget samtykker i inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge.

Vedlegg 1**Agreement between
the Government of the
Kingdom of Norway and
the Government of the
United States of America
on Technology Safeguards
Associated with United
States Participation in
Space Launches from
Norway****Avtale mellom
Kongeriket Norges
regjering og Amerikas
forente staters regjering
om teknologibeskyttelse
i forbindelse med
amerikansk deltakelse
i oppskytinger til
verdensrommet fra
Norge**

The Government of the Kingdom of Norway and the Government of the United States of America (collectively hereinafter referred to as “the Parties”),

Recognizing the strong mutual interest of the Parties in the exploration and use of outer space for peaceful purposes,

Recalling the successful cooperation of the Parties in activities in this area and the existing agreements concluded in order to facilitate such cooperation, including inter alia the *Agreement between the Kingdom of Norway and the United States of America for Cooperation in the Civil Uses of Outer Space*, signed October 20, 2000, and November 14, 2001,

Recalling their existing international obligations pertaining to the peaceful exploration and use of outer space, including in particular the *Treaty on Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space, including the Moon and other Celestial Bodies*, opened for signature on January 27, 1967,

Recalling their commitment to the objectives of nonproliferation and relevant export control regimes, as embodied in the Missile Technology Control Regime (MTCR) Guidelines and the Hague Code of Conduct against Ballistic Missile Proliferation,

Affirming their mutual interests in the protection of advanced technologies in the context of this Agreement and their common will for further development of mutually beneficial scientific and

Kongeriket Norges regjering og Amerikas forente staters regjering (heretter samlet kalt «partene»),

som anerkjenner partenes sterke felles interesse for å utforske og bruke det ytre verdensrommet for fredelige formål,

som minner om partenes vellykkede samarbeid om virksomhet på dette området og de eksisterende avtalene inngått for å legge til rette for slikt samarbeid, herunder blant annet *avtalen mellom Kongeriket Norge og Amerikas forente stater om samarbeid om sivil utnyttelse av det ytre verdensrom*, signert 20. oktober 2000 og 14. november 2001,

som minner om sine eksisterende internasjonale forpliktelser knyttet til fredelig utforskning og bruk av det ytre verdensrommet, herunder særlig *traktaten om prinsippene for statenes virksomhet ved utforskning og bruk av det ytre verdensrom, innbefattet månen og andre himmellegemer*, åpnet for signering 27. januar 1967,

som minner om sine forpliktelser til målene om ikke-spredning og relevante eksportkontrollordninger, slik de er nedfelt i missilkontrollregimets (MTCR) retningslinjer og Haag-kodeksen mot spredning av ballistiske missiler,

som bekrefter at det er i deres felles interesse å beskytte avanserte teknologier innenfor rammen av denne avtalen, og at det er et felles ønske ytterligere å utvikle det gjensidig fordelaktige viten-

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

technical cooperation and of their respective related private sector enterprises,

Desiring to further strengthen the collaboration between the Parties in the peaceful uses of outer space, and to ensure safety and the maintenance of law in relation to space launch activity in Norway, and

Acknowledging the duty of Norwegian authorities to exercise their functions to ensure that launch activities and other activities covered by this Agreement are carried out in a safe, secure and sustainable manner,

Have agreed as follows:

Article I

Purpose and scope

1. The purpose of this Agreement is to ensure consistency with the MTCR Guidelines and other international commitments relating to nonproliferation and export controls, with regard to access to or transfer of U.S. origin equipment and technology associated with the launching from Norway of:
 - a. U.S. Launch Vehicles;
 - b. U.S. Spacecraft by means of U.S. Launch Vehicles or Non-U.S. Launch Vehicles;
 - c. Foreign Spacecraft by means of U.S. Launch Vehicles; and
 - d. Norwegian Spacecraft by means of U.S. Launch Vehicles.
2. This Agreement applies only to Launch Activities conducted with a launch vehicle owned or operated by a commercial entity.

Article II

Definitions

For the purposes of this Agreement, the following definitions shall apply:

1. “Controlled Areas” means areas within Norway that are designated solely by the Government of the Kingdom of Norway where: 1) access will be limited to only persons designated by the Government of the Kingdom of Norway, the Government of the United States of America, and governments of the other countries directly involved with launch activities; and 2) on an uninterrupted basis, U.S. persons can monitor, inspect, and access, U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data for purposes of conducting Launch Activities.

skapelige og tekniske samarbeidet og deres respektive tilknyttede virksomheter fra privat sektor,

som ønsker ytterligere å styrke samarbeidet mellom partene i den fredelige anvendelsen av det ytre verdensrommet og sørge for sikkerhet og lovoverholdelse i forbindelse med oppskytingsaktiviteter i Norge, og

som anerkjenner norske myndigheters plikt til å utøve sine funksjoner for å sikre at oppskytingsaktiviteter og andre aktiviteter som omfattes av denne avtalen, utføres på en trygg, sikker og bærekraftig måte,

er blitt enige om følgende:

Artikkel I

Formål og virkeområde

1. Formålet med denne avtalen er å sikre samsvare med MTCR-retningslinjene og andre internasjonale forpliktelser knyttet til ikke-spredning og eksportkontroller, med hensyn til adgang til eller overføring av utstyr og teknologi med amerikansk opprinnelse i forbindelse med oppskyting fra Norge av
 - a. amerikanske bæreraketter,
 - b. amerikanske romfartøyer, ved hjelp av amerikanske bæreraketter eller ikke-amerikanske bæreraketter,
 - c. utenlandske romfartøyer, ved hjelp av amerikanske bæreraketter, og
 - d. norske romfartøyer, ved hjelp av amerikanske bæreraketter.
2. Denne avtalen får anvendelse kun på oppskytingsaktiviteter utført med bæreraketter som eies eller drives av en kommersiell enhet.

Artikkel II

Definisjoner

I denne avtalen menes med

1. «kontrollerte områder» områder innenfor Norge som er avgrenset av Kongeriket Norges regjering alene, der 1) adgang vil begrenses utelukkende til personer som er utpekt av Kongeriket Norges regjering, Amerikas forente staters regjering og regjeringer fra andre land som er direkte involvert i oppskytingsaktiviteter, og 2) amerikanske personer uhindret kan overvåke, inspisere og ha adgang til amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data med det formål å utføre oppskytingsaktiviteter.

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

2. “Foreign Spacecraft” means any payloads, spacecraft, groups of spacecraft, spacecraft systems or subsystems, spacecraft components (including satellites, groups of satellites, satellite systems or subsystems, and satellite components) and/or orbital transfer motors authorized for export by a government other than the Government of the United States of America, or produced as part of a declared European Space Agency program for launch from Norway
 3. “Launch Activities” means all actions associated with the launching from Norway of U.S. Spacecraft by means of U.S. Launch Vehicles or Non-U.S. Launch Vehicles, the landing in Norway of U.S. Spacecraft or U.S. Launch Vehicles, and the launching of Foreign Spacecraft or Norwegian Spacecraft from Norway by means of U.S. Launch Vehicles, from the initial technical discussions to the launch and return of the U.S. Related Equipment and/or U.S. Technical Data from Norway to the United States of America or other location approved by the Government of the United States of America and, in the event of a cancelled, anomalous, or failed launch, the return of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, U.S. Technical Data, and/or any recovered and identified components and/or debris of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft and/or U.S. Related Equipment to the United States of America or other location approved by the Government of the United States of America.
 4. “Non-U.S. Launch Vehicles” means any launch vehicles, sub-orbital vehicles, boosters, adapters with separation systems, and/or payload nose fairings developed by an MTCR Partner and/or produced as a part of a declared European Space Agency program other than those authorized for export by the Government of the United States of America for launch from Norway.
 5. “Norwegian Licensees” means any persons who are identified on the relevant U.S.-issued export license(s) or authorization(s) and who are authorized by the Government of the Kingdom of Norway to carry out Launch Activities.
 6. “Norwegian Participants” means any persons, other than U.S. Participants, whether nationals of Norway or other nationals, who have or could have access to U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/
2. «utenlandske romfartøyer» nyttelast, romfartøyer, grupper av romfartøyer, romfartøysystemer eller -delsystemer, romfartøykomponenter (herunder satellitter, grupper av satellitter, satellittsystemer eller -delsystemer samt satellittkomponenter) og/eller baneoverføringsmotorer som er godkjent for eksport av en annen regjering enn Amerikas forente stater regjering eller produsert som en del av et kunngjort program fra Den europeiske romorganisasjon, for oppskyting fra Norge.
 3. «oppskytingsaktiviteter» alle handlinger i forbindelse med oppskyting fra Norge av amerikanske romfartøyer med amerikanske bæreraketter eller ikke-amerikanske bæreraketter, landing i Norge av amerikanske romfartøyer eller amerikanske bæreraketter samt oppskyting fra Norge av utenlandske eller norske romfartøyer med amerikanske bæreraketter, fra innledende tekniske diskusjoner til oppskyting og tilbakesending av tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data fra Norge til Amerikas forente stater eller til et annet sted godkjent av Amerikas forente stater regjering og, i tilfelle av en kansellert, unormal eller mislykket oppskyting, tilbakesending av amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr, amerikanske tekniske data og/eller bergede og identifiserte komponenter og/eller vrakdelar fra amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer og/eller tilknyttet amerikansk utstyr til Amerikas forente stater eller til et annet sted godkjent av Amerikas forente stater regjering.
 4. «ikke-amerikanske bæreraketter» bæreraketter, suborbitale fartøyer, drivstoffraketter, adaptore med frakoblingssystemer og/eller nyttelastens neseikon som er utviklet av en partner i missilkontrollregimet og/eller produsert som en del av et kunngjort program fra Den europeiske romorganisasjon, med unntak av slike som er godkjent for eksport av Amerikas forente stater regjering for oppskyting fra Norge.
 5. «norske lisenshavere» enhver person som er identifisert på aktuell eksportlisens eller -tilatelse utstedt av USA, og som er autorisert av Kongeriket Norges regjering til å utføre oppskytingsaktiviteter.
 6. «norske deltakere» enhver person, unntatt amerikanske deltakere, som er enten norsk eller utenlandsk statsborger, som har eller kan ha adgang til amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

- or U.S. Technical Data, and who are subject to the jurisdiction and/or control of Norway.
7. “Norwegian Spacecraft” means any payloads, spacecraft, groups of spacecraft, spacecraft systems or subsystems, spacecraft components (including satellites, groups of satellites, satellite systems or subsystems, and satellite components), and/or orbital transfer motors manufactured or assembled in Norway and used to conduct Launch Activities and not U.S. Spacecraft.
 8. “Segregated Areas” means areas within Norway that are designated jointly by the Government of the Kingdom of Norway and the Government of the United States of America and where: 1) access will be limited to only persons designated by the Government of the United States of America; and 2) on an uninterrupted basis, U.S. persons can monitor, inspect, and access, U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data for purposes of conducting Launch Activities.
 9. “Technology Transfer Control Plans” means any plans developed by U.S. Licensees, in consultation with Norwegian Licensees, which are approved by the relevant agency or agencies of the Parties before delivery of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data to Norway, and which outline security measures to be implemented during Launch Activities, including in emergency situations.
 10. “U.S. Launch Vehicles” means any launch vehicles, sub-orbital vehicles, boosters, adapters with separation systems, and/or payload nose fairings, authorized for export by the Government of the United States of America and used to carry out Launch Activities.
 11. “U.S. Licensees” means any persons issued one or more export license or authorization pursuant to U.S. laws and regulations governing exports, reexports, and retransfers, for U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data.
 12. “U.S. Participants” means any persons who are both (1) U.S. Persons and (2) U.S. Licensees, their contractors, subcontractors, employees, or agents, whether citizens of the United States of America or citizens of another
- utstyr og/eller amerikanske tekniske data, og som er underlagt norsk jurisdiksjon og/eller kontroll.
 7. «norske romfartøyer» nyttelast, romfartøyer, grupper av romfartøyer, romfartøyssystemer eller -delsystemer, romfartøykomponenter (herunder satellitter, grupper av satellitter, satellittsystemer eller -delsystemer samt satellittkomponenter) og/eller baneoverføringsmotorer som er produsert eller montert i Norge og brukt til å utføre oppskytingsaktiviteter, og som ikke er amerikanske romfartøyer.
 8. «adskilte områder» områder innenfor Norge som er avgrenset i fellesskap av Kongeriket Norges regjering og Amerikas forente staters regjering, og der 1) adgang vil begrenses utelukkende til personer utpekt av Amerikas forente staters regjering, og 2) amerikanske personer uhindret kan overvåke, inspisere og ha adgang til amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data med det formål å utføre oppskytingsaktiviteter.
 9. «kontrollplaner for teknologioverføring» enhver plan som er utviklet av amerikanske lisenshavere, i samråd med norske lisenshavere, som er godkjent av partenes aktuelle byrå eller byråer før levering av amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data til Norge, og som skisserer sikkerhetstiltak som skal gjennomføres under oppskytingsaktiviteter, herunder i nødsituasjoner.
 10. «amerikanske bæreraketter» bæreraketter, suborbitale fartøyer, drivstoffraketter, adaptere med frakoblingssystemer og/eller nyttelastens neseikon som er godkjent for eksport av Amerikas forente staters regjering og brukt til å utføre oppskytingsaktiviteter.
 11. «amerikanske lisenshavere» enhver person som har mottatt en eller flere eksportlisenser eller -tillatelser for amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data, utstedt i henhold til amerikanske lover og forskrifter som regulerer eksport, reeksport og videreoverføring.
 12. «amerikanske deltakere» enhver person som er både 1) en amerikansk person og 2) en amerikansk lisenshaver, deres entreprenører, underentreprenører, ansatte eller representanter, uansett om de er amerikanske stats-

nation, or any Government of the United States of America officials or contractors, sub-contractors, employees, or agents, whether citizens of the United States of America or citizens of another nation, who, in connection with the issuance of a U.S. export license, participate in Launch Activities.

13. “U.S. Persons” means any natural persons who are U.S. citizens or, as defined under U.S. law, U.S. nationals, U.S. permanent residents, or protected persons; any corporations or any other entities, organizations, or groups incorporated or organized in the United States under U.S. law; and any part of the Government of the United States of America.
14. “U.S. Related Equipment” means ground support equipment, ancillary items, components, and spare parts thereof authorized for export by the Government of the United States of America and required to carry out Launch Activities.
15. “U.S. Spacecraft” means any payloads, spacecraft, groups of spacecraft, spacecraft systems or subsystems, spacecraft components (including satellites, groups of satellites, satellite systems or subsystems, and/or satellite components), or orbital transfer motors authorized for export by the Government of the United States of America and used to carry out Launch Activities.
16. “U.S. Technical Data” means information, in any form including in oral form, other than information in the public domain, that is required for the design, development, production, manufacture, assembly, operation, repair, testing, maintenance, or modification of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, and/or U.S. Related Equipment. Such information includes, but is not limited to, information in the form of blueprints, drawings, photographs, video materials, plans, instructions, computer software, and documentation.

Article III

General Provisions

1. This Agreement does not restrict Norwegian authorities from carrying out their statutory duties and functions under Norwegian law. In accordance with Article III, paragraph 8, of this Agreement the Parties shall develop and implement arrangements elaborating the

borgere eller har et annet statsborgerskap, eller enhver tjenestemann fra Amerikas forente staters regjering eller entreprenører, under-entreprenører, ansatte eller representanter, uansett om de er amerikanske statsborgere eller har et annet statsborgerskap, som, i forbindelse med utstedelsen av en amerikansk eksportlisens, deltar i oppskytingsaktiviteter.

13. «amerikanske personer» enhver fysisk person som er amerikansk statsborger eller, slik det er definert i amerikansk lov, som er amerikansk borger, har varig opphold i USA eller er en beskyttet person, ethvert selskap eller annet foretak, enhver organisasjon eller ethvert konsern som er etablert eller organisert i USA i henhold til amerikansk lov, og enhver del av Amerikas forente staters regjering.
14. «tilknyttet amerikansk utstyr» bakkestøtteutstyr, tilleggsprodukter, komponenter og tilhørende reservedeler som er godkjent for eksport av Amerikas forente staters regjering, og som er nødvendig for å utføre oppskytingsaktiviteter.
15. «amerikanske romfartøyer» nyttelast, romfartøyer, grupper av romfartøyer, romfartøys-systemer eller -delsystemer, romfartøykomponenter (herunder satellitter, grupper av satellitter, satellittsystemer eller -delsystemer og/eller satellittkomponenter) eller baneoverføringsmotorer som er godkjent for eksport av Amerikas forente staters regjering og brukt til å utføre oppskytingsaktiviteter.
16. «amerikanske tekniske data» opplysninger, i enhver form, også muntlig, unntatt allment tilgjengelige opplysninger, som er nødvendig for utforming, utvikling, framstilling, produksjon, montering, drift, reparasjon, testing, vedlikehold eller endring av amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer og/eller tilknyttet amerikansk utstyr. Slike opplysninger inkluderer, men er ikke begrenset til, opplysninger i form av planskisser, tegninger, fotografier, videomateriale, planer, veiledninger, dataprogrammer og dokumentasjon.

Artikkel III

Generelle bestemmelser

1. Denne avtalen hindrer ikke norske myndigheter i å utføre sine lovpålagte plikter og funksjoner i henhold til norsk rett. I samsvar med artikkel III nr. 8 i denne avtalen skal partene utvikle og gjennomføre arrangementer som klargjør de roller, ansvar og prosedyrer som er

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

roles, responsibilities, and procedures necessary to facilitate the fulfilment of statutory duties and functions by Norwegian authorities under Norwegian law.

2. The Government of the Kingdom of Norway may not use the funds obtained from Launch Activities for the acquisition, development, production, testing, deployment, or use of MTCR Category I systems (either in Norway or other countries), although it may use such funds for the development and improvement of Norwegian space related activities. This paragraph does not prevent the Government of the Kingdom of Norway from taking any measures to tax Launch Activities or charge fees in relation to Launch Activities or impose export duties and to use such taxes, fees and duties for any purpose.
3. The Government of the Kingdom of Norway shall:
 - a. Not permit the launch from Norway of Foreign Spacecraft:
 - i. owned or controlled by countries which, at the time of launch, are subject to United Nations Security Council sanctions or have governments determined by either of the Parties to have repeatedly provided support for acts of international terrorism; or
 - ii. identified through consultation and mutual determination of the Parties.

If one Party notifies the other Party of a concern about a determination that a government has repeatedly provided support for acts of international terrorism under i), the Parties shall consult and seek a mutually acceptable resolution.
 - b. Not permit significant quantitative or qualitative inputs of equipment, technology, manpower, or funds into facilities of the Norwegian Licensees for Launch Activities from countries that are not MTCR Partners, except as otherwise mutually determined by the Parties.
 - c. Ensure that no Norwegian Participants take possession of any U.S. Related Equipment or U.S. Technical Data being imported to support Launch Activities, unless otherwise mutually determined by the Parties.
 - d. Take the practical measures necessary to ensure that projects related to Launch Activities, or items imported for use in these projects, are not used for other pur-

nødvendige for å legge til rette for at norske myndigheter kan oppfylle sine lovpålagte plikter og funksjoner i henhold til norsk rett.

2. Kongeriket Norges regjering kan ikke bruke midler som kommer fra oppskytingsaktiviteter, til kjøp, utvikling, framstilling, testing, utplassering eller bruk av MTCR kategori I-systemer (verken i Norge eller i andre land), men kan imidlertid bruke de nevnte midlene til utvikling og forbedring av norske romrelaterte aktiviteter. Dette hindrer ikke Kongeriket Norges regjering i å treffe tiltak for å skattlegge oppskytingsaktiviteter eller kreve gebyrer i forbindelse med oppskytingsaktiviteter eller pålegge eksportavgifter samt å bruke slike skatter, gebyrer og avgifter til et hvilket som helst formål.
3. Kongeriket Norges regjering skal
 - a. ikke tillate oppskyting fra Norge av utenlandske romfartøyer som
 - i. er eid eller kontrollert av land som på oppskytingstidspunktet er underlagt sanksjoner fra De forente nasjoners sikkerhetsråd eller er styrt av regjeringer som en av partene har fastslått at gjentatte ganger har gitt støtte til internasjonale terrorhandlinger, eller som
 - ii. er identifisert gjennom konsultasjon og felles beslutning mellom partene.

Dersom en part underretter den andre parten om en bekymring om en vurdering av at en regjering gjentatte ganger har gitt støtte til internasjonale terrorhandlinger under punkt i), skal partene ved konsultasjon prøve å finne en gjensidig akseptabel løsning;
 - b. ikke tillate betydelig kvantitativ eller kvalitativ tilførsel av utstyr, teknologi, arbeidskraft eller midler til norske lisenshaveres anlegg for oppskytingsaktiviteter fra land som ikke er MTCR-partnere, med mindre partene i fellesskap har besluttet noe annet;
 - c. sørge for at ingen norske deltakere overtar noe tilknyttet amerikansk utstyr eller amerikanske tekniske data som importeres til støtte for oppskytingsaktiviteter, med mindre partene i fellesskap har besluttet noe annet;
 - d. iverksette nødvendige praktiske tiltak for å sørge for at prosjekter tilknyttet oppskytingsaktiviteter, eller produkter importert til bruk i nevnte prosjekter, ikke brukes til

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

poses, except as agreed between the Government of the Kingdom of Norway and the government of the exporting country.

- e. Enter into political arrangements with other governments having jurisdiction and/or control over entities substantially involved in Launch Activities by means of Non-U.S. Launch Vehicles, except as otherwise mutually determined by the Parties. The substantive scope and provisions of these arrangements shall be equivalent to those of this Agreement, except for this Article and as otherwise mutually determined by the Parties. In particular, these arrangements shall include assurances from the other governments that they will require their licensees to abide by terms and conditions substantively equivalent to those included in the Technology Transfer Control Plans that the Government of the United States of America requires U.S. Participants to abide by pursuant to Article IV, paragraph 4, of this Agreement. In addition, the Government of the Kingdom of Norway shall require the holder of a Norwegian permit, license, or authorization to conduct Launch Activities to:
- i) abide by terms and conditions substantively equivalent to those included in the Technology Transfer Control Plans that the Government of the United States of America requires U.S. Participants to abide by pursuant to Article IV, paragraph 4, of this Agreement; and
 - ii) ensure, through contractual arrangements, that any foreign entities substantially involved in Launch Activities by means of Non-U.S. Launch Vehicles abide by terms and conditions substantively equivalent to those included in the Technology Transfer Control Plans that the Government of the United States of America requires U.S. Participants to abide by pursuant to Article IV, paragraph 4, of this Agreement.
4. For each Launch Activity, each of the Parties shall appoint an entity to oversee the exchange of U.S. Technical Data between Norwegian Participants and non-Norwegian entities involved in that Launch Activity.
5. It is the intention of the Government of the United States of America, assuming consistency with its laws, regulations, policies, and the provisions of this Agreement, to approve
- andre formål, med mindre dette er avtalt mellom Kongeriket Norges regjering og eksportstatens regjering;
- e. inngå politiske arrangementer med andre regjeringer som har jurisdiksjon og/eller kontroll over foretak som er betydelig involvert i oppskytingsaktiviteter med ikke-amerikanske bæreraketter, med mindre partene i fellesskap har besluttet noe annet. Det materielle virkeområdet og bestemmelsene i de nevnte arrangementene skal tilsvare bestemmelsene i denne avtalen, bortsett fra denne artikkelen og med mindre partene i fellesskap har besluttet noe annet. De nevnte arrangementene skal særlig omfatte forsikringer fra de andre regjeringene om at de vil kreve at deres lisenshavere overholder vilkår som i det vesentlige tilsvare vilkårene i kontrollplanene for teknologioverføring som Amerikas forente staters regjering krever at amerikanske deltakere skal overholde i henhold til artikkel IV nr. 4 i denne avtalen. I tillegg skal Kongeriket Norges regjering kreve at innehaveren av en norsk tillatelse, lisens eller fullmakt til å utføre oppskytingsaktiviteter
- i) overholder vilkår som i det vesentlige tilsvare vilkårene i kontrollplanene for teknologioverføring som Amerikas forente staters regjering krever at amerikanske deltakere skal overholde i henhold til artikkel IV nr. 4 i denne avtalen, og
 - ii) sørger for, gjennom kontraktmessige arrangementer, at ethvert utenlandsk foretak som er betydelig involvert i oppskytingsaktiviteter med ikke-amerikanske bæreraketter, overholder vilkår som i det vesentlige tilsvare vilkårene i kontrollplanene for teknologioverføring som Amerikas forente staters regjering krever at amerikanske deltakere overholder i henhold til artikkel IV nr. 4 i denne avtalen.
4. For hver oppskytingsaktivitet skal hver av partene utpeke en enhet som skal føre tilsyn med utvekslingen av amerikanske tekniske data mellom norske deltakere og ikke-norske enheter involvert i oppskytingsaktiviteten.
5. Amerikas forente staters regjering har til hensikt å godkjenne eksport-, re-eksport-, videreoverførings- og importlisenser og -tillatelser som er nødvendige for å utføre oppskytings-

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

the export, reexport, retransfer, and import licenses and authorizations necessary to conduct Launch Activities. However, nothing in this Agreement shall restrict the authority of the Government of the United States of America to take any action with respect to such licenses and authorizations consistent with U.S. laws, regulations, and policies.

6. It is the intention of the Government of the Kingdom of Norway, assuming consistency with its laws, regulations, policies, and the provisions of this Agreement, to approve the export and import licenses necessary to conduct Launch Activities. However, nothing in this Agreement shall restrict the authority of the Government of the Kingdom of Norway to take any action with respect to such licenses and authorizations consistent with its laws, regulations, and policies, including the foreign and security policies of Norway.
7. It is the intention of the Government of the Kingdom of Norway to approve the launch of U.S. Spacecraft from Norwegian territory, assuming consistency with Norwegian laws, regulations, and policies, including the foreign and security policies of Norway.
8. The Parties shall develop and implement arrangements referred to in paragraph 1 of this Article elaborating the roles, responsibilities, and procedures to protect U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data from unauthorized disclosure between relevant agencies in the United States of America and Norway in relation to this Agreement, including, but not limited, to:
 - a. Possession of equipment;
 - b. Disclosure and use of information and items;
 - c. Access controls;
 - d. Border controls; and
 - e. Launch anomaly or failure.

Article IV

Control of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and U.S. Technical Data

1. This Agreement specifies the technology safeguards procedures to be followed for Launch Activities, including procedures for controlling access to U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data, and areas containing these items at Norwegian spaceports and associated

aktiviteter, forutsatt at amerikanske lover, forskrifter eller politikk samt bestemmelsene i denne avtalen overholdes. Ingenting i denne avtalen skal imidlertid være til hinder for at Amerikas forente staters regjering kan iverksette tiltak med hensyn til slike lisenser og tillatelser i samsvar med amerikanske lover, forskrifter og politikk.

6. Kongeriket Norges regjering har til hensikt å godkjenne eksport- og importlisenser som er nødvendige for å utføre oppskytingsaktiviteter, forutsatt at det er i samsvar med norske lover, forskrifter, politikk samt bestemmelsene i denne avtalen. Ingenting i denne avtalen skal imidlertid være til hinder for at Kongeriket Norges regjering kan iverksette tiltak med hensyn til slike lisenser og tillatelser i samsvar med norske lover, forskrifter og politikk, herunder Norges utenriks- og sikkerhetspolitikk.
7. Kongeriket Norges regjering har til hensikt å godkjenne oppskyting av amerikanske romfartøyer fra norsk territorium, forutsatt at det er i samsvar med norske lover, forskrifter og politikk, herunder Norges utenriks- og sikkerhetspolitikk.
8. Partene skal utvikle og gjennomføre arrangementer nevnt nr. 1 i denne artikkelen som klargjør roller, ansvar og prosedyrer for å beskytte amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data mot uautorisert utveksling av opplysninger mellom relevante byråer i Amerikas forente stater og Norge i forbindelse med denne avtalen, herunder, men ikke begrenset til, opplysninger om
 - a. eierskap av utstyr,
 - b. utlevering og bruk av informasjon og produkter,
 - c. adgangskontroller,
 - d. grensekontroller, og
 - e. avvik eller feil ved oppskyting.

Artikkel IV

Kontroll av amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og amerikanske tekniske data

1. Denne avtalen spesifiserer prosedyrer for teknologibeskyttelse som skal følges ved oppskytingsaktiviteter, herunder framgangsmåter for å kontrollere adgangen til amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data, og områder der disse

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

facilities. This Agreement shall apply to all phases of Launch Activities, including activities at all facilities of the U.S. Licensees, activities at all facilities under the jurisdiction and/or control of Norway, and activities of Norwegian Participants and U.S. Participants. This Agreement shall also apply to all phases of transportation of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data.

2. Except as described in Article VI and in Article VIII, paragraph 3, of this Agreement, or as authorized in advance by export licenses issued by the Government of the United States of America, or as otherwise authorized in advance by the Government of the United States of America, the Government of the Kingdom of Norway shall take the practical measures necessary to prevent unescorted or unmonitored access, including through any technical means, by unauthorized persons to U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, U.S. Technical Data, and Segregated Areas.
3. For any Launch Activities, the Parties shall take the practical measures necessary to ensure that U.S. Participants retain control of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data, unless otherwise authorized by the Government of the United States of America. To this end, the Government of the Kingdom of Norway shall make available Segregated Areas and Controlled Areas, the boundaries of which shall be clearly designated.
4. Each Party shall take the practical measures necessary to ensure that all persons under the jurisdiction and/or control of that Party who participate in or otherwise have access to Launch Activities adhere to the procedures specified in this Agreement. The Government of the United States of America shall require U.S. Licensees involved in Launch Activities in Norway to conclude a Technology Transfer Control Plan reflecting and containing the relevant elements of this Agreement. Similarly, the Government of the Kingdom of Norway shall ensure that Norwegian Participants comply with the Technology Transfer Control Plans. The Government of the United States of America shall ensure that U.S. Participants comply with the Technology Transfer Control Plans.

oppbevares ved norske romhavner og tilknyttede anlegg. Denne avtalen får anvendelse på alle faser av oppskytingsaktiviteter, herunder aktiviteter på alle anlegg til amerikanske lisenshavere, aktiviteter på alle anlegg som er under norsk jurisdiksjon og/eller kontroll, samt norske deltakeres og amerikanske deltakeres aktiviteter. Denne avtalen får også anvendelse på alle faser av transport av amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data.

2. Bortsett fra slik det er beskrevet i artikkel VI og artikkel VIII nr. 3 i denne avtalen, eller etter forhåndsgodkjenning med eksportlisenser utstedt av Amerikas forente staters regjering, eller etter annen forhåndsgodkjenning fra Amerikas forente staters regjering, skal Kongeriket Norges regjering treffe nødvendige praktiske tiltak for å forhindre at uautoriserte personer får adgang, herunder gjennom tekniske midler, uten ledsager eller tilsyn, til amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr, amerikanske tekniske data og adskilte områder.
3. For alle oppskytingsaktiviteter skal partene treffe nødvendige praktiske tiltak for å sørge for at amerikanske deltakere beholder kontrollen over amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data, med mindre noe annet er godkjent av Amerikas forente staters regjering. For dette formål skal Kongeriket Norges regjering gjøre adskilte områder og kontrollerte områder tilgjengelig, og områdenes grenser skal være tydelig angitt.
4. Hver part skal treffe nødvendige praktiske tiltak for å sørge for at alle personer under partens jurisdiksjon og/eller kontroll som deltar i eller på andre måter har adgang til oppskytingsaktiviteter, overholder prosedyrene angitt i denne avtalen. Amerikas forente staters regjering skal kreve at amerikanske lisenshavere som er involvert i oppskytingsaktiviteter i Norge, utarbeider en kontrollplan for teknologioverføring som gjenspeiler og inneholder de relevante delene i denne avtalen. På samme måte skal Kongeriket Norges regjering sørge for at norske deltakere overholder kontrollplanene for teknologioverføring. Amerikas forente staters regjering skal sørge for at amerikanske deltakere overholder kontrollplanene for teknologioverføring. Der-

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

In the event of any conflict between the provisions of this Agreement and the provisions of any Technology Transfer Control Plans, the provisions of this Agreement shall prevail.

5. The Government of the United States of America shall employ its best efforts to ensure continuity of the U.S. license(s) or authorization(s) related to the completion of Launch Activities. If the Government of the United States of America determines that any provision of this Agreement or Technology Transfer Control Plan(s) for any Launch Activities may have been violated, it may suspend or revoke any export license or authorization related to such Launch Activities.
 - a. In the event that any such export license or authorization is suspended or revoked, the Government of the United States of America shall promptly notify the Government of the Kingdom of Norway and explain the reasons for its decision.
 - b. In the event the Government of the United States of America revokes any such export license or authorization, the Government of the Kingdom of Norway shall permit and, if necessary, facilitate the expeditious return to the United States of America, in accordance with the U.S. export license or authorization, of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data that were brought into the territory of Norway. The same applies to export to other locations approved by the Government of the United States of America and in accordance with relevant Norwegian laws and regulations.
 6. The Government of the Kingdom of Norway shall employ its best efforts to ensure continuity of the Norwegian licenses, or other agreements related to completion of Launch Activities. If the Government of the Kingdom of Norway determines that any provision of this Agreement or Technology Transfer Control Plans for any Launch Activities may have been violated, it may suspend or revoke any licenses or agreements related to such Launch Activities.
 - a. If any such licenses or agreements are suspended or revoked, the Government of the Kingdom of Norway shall promptly notify the Government of the United States of America and explain the reasons for its decision.
- som bestemmelsene i denne avtalen er i konflikt med bestemmelsene i en kontrollplan for teknologioverføring, skal bestemmelsene i denne avtalen ha forrang.
5. Amerikas forente staters regjering skal bestrebe seg på å sørge for kontinuitet med hensyn til amerikanske lisenser eller tillatelser knyttet til gjennomføringen av oppskytingsaktiviteter. Dersom Amerikas forente staters regjering fastslår at en bestemmelse i denne avtalen eller i en kontrollplan for teknologioverføring kan ha blitt brutt i forbindelse med oppskytingsaktiviteter, kan den suspendere eller annullere enhver eksportlisens eller -tillatelse knyttet til slike oppskytingsaktiviteter.
 - a. Dersom en slik eksportlisens eller -tillatelse blir suspendert eller annullert, skal Amerikas forente staters regjering umiddelbart underrette Kongeriket Norges regjering og grunngi denne beslutningen.
 - b. Dersom Amerikas forente staters regjering annullerer en slik eksportlisens eller -tillatelse, skal Kongeriket Norges regjering tillate, og om nødvendig legge til rette for, at amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data som ble innført til norsk territorium i samsvar med den amerikanske eksportlisensen eller -tillatelsen, raskt sendes tilbake til Amerikas forente stater. Det samme gjelder for eksport til andre steder godkjent av Amerikas forente staters regjering og i samsvar med relevante norske lover og forskrifter.
 6. Kongeriket Norges regjering skal bestrebe seg på å sørge for kontinuitet med hensyn til norske lisenser eller andre overenskomster knyttet til gjennomføringen av oppskytingsaktiviteter. Dersom Kongeriket Norges regjering fastslår at en bestemmelse i denne avtalen eller i en kontrollplan for teknologioverføring kan ha blitt brutt i forbindelse med oppskytingsaktiviteter, kan den suspendere eller annullere enhver lisens eller enhver overenskomst knyttet til slike oppskytingsaktiviteter.
 - a. Dersom slike lisenser eller overenskomster suspenderes eller annulleres, skal Kongeriket Norges regjering umiddelbart underrette Amerikas forente staters regjering og grunngi denne beslutningen.

*Article V***Disclosure and use of certain Information and Items**

1. This Agreement does not permit, and the Government of the United States of America shall prohibit, U.S. Participants from providing any assistance to Norwegian Participants relating to the design, development, engineering, manufacture, production, assembly, testing, repair, maintenance, modification, operation, processing, or use of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, and/or U.S. Related Equipment unless this assistance is authorized by the Government of the United States of America. This Agreement does not permit the disclosure of any information related to U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, or U.S. Related Equipment by U.S. Participants or anyone else subject to U.S. law, unless the disclosure is specifically authorized by the Government of the United States of America.
2. The Government of the Kingdom of Norway shall not retransfer and shall prohibit the retransfer by Norwegian Participants of any U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data without the prior written approval of the Government of the United States of America and in accordance with mutually approved procedures. The Government of the Kingdom of Norway shall not use and shall take any measures it considers necessary to ensure that Norwegian Participants do not use U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data for purposes other than purposes specified in the U.S. license or authorization information provided by the U.S. Licensees to the Norwegian Licensees.
3. The Government of the United States of America shall take any measures it considers necessary to ensure that the U.S. Licensees provide the Norwegian Licensees with the necessary information from the U.S. license and/or authorization, including information on the controlled nature of items transferred pursuant to the license or authorization. The Government of the Kingdom of Norway shall take any measures it considers necessary to ensure that the Norwegian Licensees provide the Government of the Kingdom of Norway with this information.

*Artikkel V***Utlevering og bruk av visse opplysninger og gjenstander**

1. Denne avtalen tillater ikke, og Amerikas forente staters regjering skal nedlegge forbud mot, at amerikanske deltakere gir norske deltakere bistand med hensyn til utforming, utvikling, ingeniørarbeid, framstilling, produksjon, montering, testing, reparasjon, vedlikehold, endring, drift, behandling eller bruk av amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer og/eller tilknyttet amerikansk utstyr, med mindre denne bistanden er godkjent av Amerikas forente staters regjering. Denne avtalen tillater ikke at amerikanske deltakere eller andre underlagt amerikansk lov utleverer opplysninger knyttet til amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer eller tilknyttet amerikansk utstyr, med mindre utleveringen er uttrykkelig godkjent av Amerikas forente staters regjering.
2. Kongeriket Norges regjering skal ikke overføre videre, og skal nedlegge forbud mot at norske deltakere overfører videre, amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data uten skriftlig forhåndsgodkjenning fra Amerikas forente staters regjering og i samsvar med prosedyrer som partene i fellesskap er blitt enige om. Kongeriket Norges regjering skal ikke bruke, og skal treffe alle tiltak den anser som nødvendig for å sørge for at norske deltakere ikke bruker, amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data for andre formål enn de som er spesifisert i opplysningene fra de amerikanske lisensene eller tillatelsene, framlagt av amerikanske lisenshavere for norske lisenshavere.
3. Amerikas forente staters regjering skal treffe alle tiltak den anser som nødvendig for å sørge for at amerikanske lisenshavere framlegger for norske lisenshavere nødvendige opplysninger fra den amerikanske lisensen og/eller tillatelsen, herunder opplysninger om hvorvidt gjenstandene som overføres i henhold til lisensen eller tillatelsen er underlagt eksportkontrollordninger. Kongeriket Norges regjering skal treffe alle tiltak den anser som nødvendig for å sørge for at norske lisenshavere framlegger disse opplysningene for Kongeriket Norges regjering.

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

4. Each Party shall handle and safeguard any classified information of the other Party it receives in connection with activities carried out under this Agreement in accordance with the Safeguarding of Classified Information Agreement between the United States of America and Norway, signed February 26, 1970, as amended (“Safeguarding of Classified Information Agreement”), and in accordance with the applicable laws and regulations of the recipient Party implementing the Safeguarding of Classified Information Agreement.

Article VI

Access Controls

1. For any Launch Activities, the Parties shall oversee and monitor implementation of Technology Transfer Control Plans. The Government of the Kingdom of Norway shall permit and facilitate oversight and monitoring of Launch Activities by the Government of the United States of America. If the Government of the United States of America chooses not to implement any of the controls referred to in this Article or in Article VII in particular circumstances, it shall notify the Government of the Kingdom of Norway.
2. The Parties shall ensure that only persons authorized by the Government of the United States of America shall on a 24-hour basis control access to (1) U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data, whether located in Controlled Areas, Segregated Areas, or elsewhere throughout equipment/component transportation, construction/installation, mating/de-mating, test and checkout, launch preparations, launch, and return of U.S. Related Equipment and/or U.S. Technical Data to the United States of America or other location approved by the Government of the United States of America, and (2) Segregated Areas. Such access control shall be conducted in accordance with procedures mutually determined by the Parties to protect U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data from unauthorized disclosure.
3. Officials of the Government of the United States of America present in connection with Launch Activities and with responsibilities directly connected to such activities, shall

4. Hver part skal håndtere og beskytte enhver av den annen parts graderte opplysninger som den mottar i forbindelse med aktiviteter som gjennomføres i henhold til denne avtalen, i samsvar med avtalen mellom Amerikas forente stater og Norge om beskyttelse av graderte opplysninger, undertegnet 26. februar 1970, med endringer («avtalen om beskyttelse av graderte opplysninger»), og i samsvar med den mottakende partens gjeldende lover og forskrifter som gjennomfører avtalen om beskyttelse av graderte opplysninger.

Artikkel VI

Adgangskontroller

1. For enhver oppskytingsaktivitet skal partene føre tilsyn med og overvåke gjennomføringen av kontrollplaner for teknologioverføring. Kongeriket Norges regjering skal tillate og legge til rette for at Amerikas forente staters regjering kan føre tilsyn med og overvåke oppskytingsaktivitetene. Dersom Amerikas forente staters regjering i særlige tilfeller velger å ikke gjennomføre noen av kontrolltiltakene nevnt i denne artikkelen eller i artikkel VII, skal den underrette Kongeriket Norges regjering om dette.
2. Partene skal sørge for at bare personer som er autorisert av Amerikas forente staters regjering, døgkontinuerlig skal kontrollere adgangen til 1) amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data, uansett om de befinner seg på kontrollerte områder, adskilte områder eller om utstyr/deler befinner seg andre steder under transport, konstruksjon/installasjon, tilkobling/frakobling, test og utsjekk, oppskytingsforberedelser, oppskyting og tilbakesending av tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data til Amerikas forente stater eller til annet sted som er godkjent av Amerikas forente staters regjering, og 2) adskilte områder. Slik adgangskontroll skal gjennomføres i samsvar med prosedyrer som partene i fellesskap er blitt enige om for å beskytte amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data mot uautorisert utlevering.
3. Tjenestemenn fra Amerikas forente staters regjering som er til stede i forbindelse med oppskytingsaktiviteter og har ansvar direkte forbundet med slike aktiviteter, skal til enhver

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

have unimpeded access at all times to inspect U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data that is provided by U.S. Licensees to Norwegian Participants, whether such items are located in Controlled Areas, Segregated Areas, or elsewhere. The Government of the United States of America will endeavor to give timely notice of such inspections and checks to the Government of the Kingdom of Norway or Norwegian Participants. Such inspections and checks nevertheless may exceptionally occur without prior notice to the Government of the Kingdom of Norway or Norwegian Participants. The Government of the United States of America, including through U.S. Licensees, shall have the right to inspect and monitor, including electronically through a closed-circuit television system and/or other electronic devices compatible with conditions for the conduct of Launch Activities and compatible with launch safety requirements: Segregated Areas and Controlled Areas as set forth in the Technology Transfer Control Plans where U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data are located, including the “especially clean” portion for working with U.S. Spacecraft, Norwegian Spacecraft, or Foreign Spacecraft after those Spacecraft are mated with U.S. Launch Vehicles. The Government of the United States of America shall have the right to have U.S. Participants accompany U.S. Launch Vehicles and/or U.S. Spacecraft along the route that U.S. Launch Vehicles with U.S. Spacecraft, Norwegian Spacecraft, or Foreign Spacecraft mounted on them may follow to launch pads. The Government of the United States of America shall ensure that the U.S. Licensees are permitted to coordinate the specifications and technical characteristics of any electronic monitoring devices with Norwegian Licensees.

4. The Government of the Kingdom of Norway intends to give timely notice to the Government of the United States of America of any operations that may create a conflict between the access control and observation requirements specified by the Parties so that suitable arrangements can be mutually determined to safeguard U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data. The Government of the Kingdom of Norway shall ensure that the U.S.

tid ha uhindret adgang til å inspisere amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data som leveres av amerikanske lisenshavere til norske deltakere, uavhengig av om disse befinner seg på kontrollerte områder, på adskilte områder eller et annet sted. Amerikas forente staters regjering skal bestrebe seg på å underrette Kongeriket Norges regjering eller norske deltakere i god tid om slike inspeksjoner og kontroller. Slike inspeksjoner og kontroller kan imidlertid unntaksvis gjennomføres uten forutgående underretning til Kongeriket Norges regjering eller norske deltakere. Amerikas forente staters regjering, herunder via amerikanske lisenshavere, skal ha rett til å inspisere og overvåke, også elektronisk via overvåkningskameraer og/eller andre elektroniske enheter som er kompatible med forholdene for gjennomføring av oppskytingsaktiviteter og kompatible med sikkerhetskrav for oppskyting: adskilte områder og kontrollerte områder, som fastsatt i kontrollplanene for teknologioverføring, der amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data befinner seg, herunder den «spesielt rene» delen for arbeid på amerikanske romfartøyer, norske romfartøyer eller utenlandske romfartøyer etter at disse romfartøyene er tilkoblet amerikanske bæreraketter. Amerikas forente staters regjering skal ha rett til å be amerikanske deltakere om å ledsage amerikanske bæreraketter og/eller amerikanske romfartøyer på den ruten amerikanske bæreraketter med tilkoblede amerikanske romfartøyer, norske romfartøyer eller utenlandske romfartøyer kan ta på vei mot oppskytingsramper. Amerikas forente staters regjering skal sørge for at amerikanske lisenshavere har tillatelse til å koordinere de elektroniske overvåkingsenhetenes spesifikasjoner og tekniske egenskaper med norske lisenshavere.

4. Kongeriket Norges regjering har til hensikt å i god tid underrette Amerikas forente staters regjering om aktiviteter som kan skape konflikt mellom adgangskontrollen og observasjonskravene angitt av partene, slik at passende arrangementer kan fastsettes i fellesskap for å beskytte amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data. Kongeriket Norges regjering skal sørge for at de amerikanske lisenshavere har til-

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

Licensees are permitted, on an uninterrupted basis, to monitor, access, and accompany U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data present in Norway, and to control access to and access Segregated Areas, except in exigent circumstances and in accordance with procedures mutually determined by the Parties to protect U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data from unauthorized disclosure.

5. The Government of the Kingdom of Norway shall put procedures in place for the purpose of ensuring that all Norwegian Participants visibly display identification badges while performing duties associated with Launch Activities. Access to Segregated Areas shall be controlled by the Government of the United States of America or, as authorized in the export license(s) or authorization(s), by the U.S. Licensees, by means of badges that are issued only by the Government of the United States of America, or by the U.S. Licensees if authorized by the Government of the United States of America, and that display the bearer's name and photograph.
 6. Norwegian authorities shall have access to Segregated Areas, U.S. Technical Data, U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft and U.S. Related Equipment in the course of their functions in accordance with procedures mutually determined by the Parties, to undertake their functions and to protect U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and U.S. Technical Data from unauthorized disclosure. The Government of the United States of America shall direct U.S.-authorized persons who control access to U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, U.S. Technical Data, and Segregated Areas to facilitate access for Norwegian authorities for the purpose of conducting official duties in accordance with procedures mutually determined by the Parties to protect U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data from unauthorized disclosure.
 7. The Government of the United States of America shall require U.S. Participants, except in exigent circumstances, to notify the Government of the Kingdom of Norway when they
- latelse til uhindret å overvåke, ha adgang til og ledsage amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data som er i Norge, og til å kontrollere og ha adgang til adskilte områder, unntatt i preserende situasjoner og i samsvar med prosedyrer som partene i fellesskap er blitt enige om for å beskytte amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data mot uautorisert utlevering.
 5. Kongeriket Norges regjering skal innføre prosedyrer for å sørge for at alle norske deltakere har synlige identitetskort når de utfører plikter i forbindelse med oppskytingsaktiviteter. Adgang til adskilte områder skal kontrolleres av Amerikas forente staters regjering eller, i henhold til godkjenning fastsatt i eksportlisensen(e) eller -tillatelsen(e), av amerikanske lisenshavere, ved bruk av adgangskort med innehavers navn og bilde, utstedt utelukkende av Amerikas forente staters regjering, eller av de amerikanske lisenshavere dersom dette er godkjent av Amerikas forente staters regjering.
 6. Norske myndigheter skal ha adgang til adskilte områder, amerikanske tekniske data, amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer og tilknyttet amerikansk utstyr, i forbindelse med utøvelsen av sine funksjoner i samsvar med prosedyrer som partene i fellesskap er blitt enige om, for å utøve sine funksjoner og å beskytte amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer tilknyttet amerikansk utstyr og amerikanske tekniske data mot uautorisert utlevering. Amerikas forente staters regjering skal instruere personer som er autorisert av USA, og som kontrollerer adgangen til amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr, amerikanske tekniske data og adskilte områder, om å legge til rette for at norske myndigheter får adgang for å utføre sine offisielle plikter i samsvar med prosedyrer som partene i fellesskap er blitt enige om, for å beskytte amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og amerikanske tekniske data mot uautorisert utlevering.
 7. Amerikas forente staters regjering skal kreve at amerikanske deltakere, unntatt i preserende situasjoner, underretter Kongeriket Norges regjering når de er blitt autorisert av

are authorized by the Government of the United States of America to access Segregated Areas and/or objects and other installations as provided in Article VI, paragraph 2, of this Agreement, or control access to Segregated Areas and/or objects and other installations as provided in Article VI, paragraph 2, of this Agreement. If the Government of the Kingdom of Norway has a concern regarding a person identified in such a notification, it shall promptly inform the U.S. Participants, and, as appropriate, the Government of the United States of America, so that the Parties may consult about the matter.

8. Access to areas, facilities, and premises of the Norwegian launch site that are not within Segregated Areas shall be controlled by the Government of the Kingdom of Norway or Norwegian Participants in accordance with the provisions of this Agreement and shall be granted in accordance with information on identification badges issued in accordance with the procedures established by the Government of the Kingdom of Norway as set out in Article VI, paragraph 5, of this Agreement. The Government of the Kingdom of Norway shall permit U.S. Participants approved by the Government of the United States of America, consistent with relevant licenses and authorizations, to accompany and monitor any U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and U.S. Technical Data present in Controlled Areas.

Article VII

Processing Procedures

1. The Parties agree on the following procedures for transportation of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data, including customs processing:
 - a. All transportation of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data to or from Norway must be authorized in advance by the Government of the United States of America, and these items may, at the discretion of the Government of the United States of America, be accompanied and monitored during transport by U.S. Participants authorized by the Government of the United States of America.
 - b. Any U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Tech-

Amerikas forente staters regjering til å få tilgang til adskilte områder og/eller objekter og andre installasjoner som fastsatt i artikkel VI nr. 2 i denne avtalen eller å kontrollere adgang til adskilte områder og/eller objekter og andre installasjoner som fastsatt i artikkel VI nr. 2 i denne avtalen. Dersom Kongeriket Norges regjering har en bekymring angående en person som er identifisert i en slik underretning, skal Kongeriket Norges regjering omgående informere de amerikanske deltakerne og, der det er hensiktsmessig, Amerikas forente staters regjering, slik at partene kan drøfte saken.

8. Adgang til områder, anlegg og lokaler på det norske oppskytingsstedet som ikke er innenfor adskilte områder, skal kontrolleres av Kongeriket Norges regjering eller norske deltakere i samsvar med bestemmelsene i denne avtalen, og skal gis i samsvar med opplysningene på identitetskort utstedt i samsvar med prosedyrene innført av Kongeriket Norges regjering som fastsatt i artikkel VI nr. 5 i denne avtalen. Kongeriket Norges regjering skal tillate at amerikanske deltakere som er godkjent av Amerikas forente staters regjering, ledsager og overvåker amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og amerikanske tekniske data i kontrollerte områder i samsvar med sine relevante lisenser og tillatelser.

Artikkel VII

Behandlingsprosedyrer

1. Partene er enige om følgende prosedyrer for transport av amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data, herunder tollbehandling:
 - a. All transport av amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data til eller fra Norge må være forhåndsgodkjent av Amerikas forente staters regjering, og disse produktene kan, dersom Amerikas forente staters regjering ønsker det, ledsages og overvåkes under transporten av amerikanske deltakere autorisert av Amerikas forente staters regjering.
 - b. Ingen amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

nical Data transported to or from the territory of Norway and packed in appropriately sealed containers shall not be opened for inspection while in the territory of Norway, except in circumstances and in accordance with procedures mutually determined by the Parties to protect U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data from unauthorized disclosure. The appropriate Norwegian authorities shall be provided by the Government of the United States of America with a package list with a written statement of the contents of the aforementioned sealed containers to establish the identity of the goods with reasonable specificity.

- c. The Government of the United States of America shall require U.S. Licensees to provide written assurances that the sealed containers referred to in paragraph 1.b of this Article do not contain any freight or equipment unrelated to Launch Activities.
 - d. U.S. Participants shall go through passport and customs control in Norway in accordance with the procedures defined by Norwegian laws and regulations.
 - e. The Government of the Kingdom of Norway shall use its best efforts to facilitate the entry of U.S. Participants into Norway for Launch Activities.
2. The Parties agree on the following procedures for the preparations at Norwegian facilities:
- a. The Government of the Kingdom of Norway shall put procedures in place to ensure that Norwegian Participants only participate in unloading vehicles transporting U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data, and delivering sealed containers to Segregated Areas and/or Controlled Areas if they are under the supervision of U.S. Participants. The Government of the Kingdom of Norway shall not permit Norwegian Participants access to Segregated Areas or to U.S. Launch Vehicle or U.S. Spacecraft preparation areas for any purpose while U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, and/or any U.S. Related Equipment is being assembled, installed, tested, prepared, and/or integrated unless they are escorted at all times by U.S. Participants or are specially authorized by the Government of the United States of America.

utstyr og/eller amerikanske tekniske data som transporteres til eller fra norsk territorium og er pakket i egnede forseglede containere, skal åpnes for inspeksjon på norsk territorium, bortsett fra under omstendigheter og i samsvar med prosedyrer som partene i fellesskap er blitt enige om for å beskytte amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data mot uautorisert utlevering. Amerikas forente staters regjering skal framlegge for vedkommende norske myndigheter en pakkedliste med en skriftlig oversikt over innholdet i tidligere nevnte forseglede containere for å presisere varenes egenart med rimelig grad av detalj.

- c. Amerikas forente staters regjering skal kreve at amerikanske lisenshavere framlegger skriftlige forsikringer om at de forseglede containerne nevnt i nr. 1 bokstav (b) i denne artikkelen ikke inneholder gods eller utstyr som ikke har tilknytning til oppskytingsaktiviteter.
 - d. Amerikanske deltakere skal gjennomgå pass- og tollkontroll i Norge i samsvar med prosedyrene fastsatt ved norske lover og forskrifter.
 - e. Kongeriket Norges regjering skal bestrebe seg på å legge til rette for amerikanske deltakeres innreise til Norge for oppskytingsaktiviteter.
2. Partene er enige om følgende prosedyrer for forberedelser på norske anlegg:
- a. Kongeriket Norges regjering skal innføre prosedyrer for å sikre at norske deltakere deltar i lossing av kjøretøyer som transporterer amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data, og leverer forseglede containere til adskilte områder og/eller kontrollerte områder, bare hvis de er under tilsyn av amerikanske deltakere. Kongeriket Norges regjering skal ikke for noe formål gi norske deltakere adgang til adskilte områder eller steder der amerikanske bæreraketter eller amerikanske romfartøyer forberedes, når amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer og/eller tilknyttet amerikansk utstyr monteres, installeres, testes, forberedes og/eller integreres, med mindre de til enhver tid ledsages av amerikanske deltakere eller har spesialtillatelse fra Amerikas forente staters regjering.

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

- b. The Parties shall put procedures in place to ensure that only U.S. Participants or Norwegian Participants specifically authorized by the Government of the United States of America add propellant to U.S. Launch Vehicles and U.S. Spacecraft and test U.S. Launch Vehicles and U.S. Spacecraft. The Parties agree that, when not in Segregated Areas or Controlled Areas, U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, and/or U.S. Related Equipment shall be accompanied by U.S. Participants during the conduct of Launch Activities, including while being transferred to the launch pad.
3. The Parties agree on the following post-launch procedures:
- a. The Parties shall ensure that only U.S. Participants are permitted to dismantle U.S. Related Equipment, unless Norwegian Participants are specifically authorized by the Government of the United States of America to do so.
- b. The Parties shall ensure that dismantled U.S. Related Equipment, together with U.S. Technical Data, is returned to locations, and aboard vehicles, approved by the Parties, and that such U.S. Related Equipment and U.S. Technical Data may be accompanied during transport by U.S. Participants authorized by the Government of the United States of America.
- The Parties shall ensure that U.S. Related Equipment and other items subject to U.S. export controls that remain in Norway at Norwegian facilities but are no longer being used in Launch Activities are destroyed in place or removed from Norway in a manner consistent with Norwegian laws and regulations and approved by the Government of the United States of America.
- b. Partene skal innføre prosedyrer for å sikre at bare amerikanske deltakere eller norske deltakere med spesialtillatelse fra Amerikas forente staters regjering fyller drivstoff på amerikanske bæreraketter og amerikanske romfartøyer og tester amerikanske bæreraketter og amerikanske romfartøyer. Partene er enige om at når amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer og/eller tilknyttet amerikansk utstyr ikke befinner seg på adskilte områder eller kontrollerte områder, skal de under utføring av oppskytingsaktiviteter ledsages av amerikanske deltakere, også når de transporteres til oppskytingsrampen.
3. Partene er enige om følgende prosedyrer etter oppskyting:
- a. Partene skal sørge for at bare amerikanske deltakere har lov til å demontere tilknyttet amerikansk utstyr, med mindre norske deltakere har spesialtillatelse fra Amerikas forente staters regjering til å gjøre dette.
- b. Partene skal sørge for at demontert tilknyttet amerikansk utstyr, i tillegg til amerikanske tekniske data, sendes tilbake til steder og lastes på kjøretøyer som er godkjent av partene, og at nevnte tilknyttede amerikansk utstyr og amerikanske tekniske data under transporten kan ledsages av amerikanske deltakere som er autorisert av Amerikas forente staters regjering.
- Partene skal sørge for at tilknyttet amerikansk utstyr og andre produkter som er underlagt amerikansk eksportkontroll, og som blir igjen i Norge på norske anlegg, men ikke lenger brukes i oppskytingsaktiviteter, destrueres på stedet eller flyttes fra Norge på en måte som er i samsvar med norske lover og forskrifter og godkjent av Amerikas forente staters regjering.

Article VIII

Launch Delay, Cancellation, Anomaly, or Failure

1. In the event of a launch delay, the Parties shall ensure that U.S. Participants are permitted to and have access to:
- a. monitor, on an uninterrupted basis, U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and U.S. Technical Data;
- b. be present if U.S. Spacecraft are exposed or are removed from U.S. Launch Vehicles or

Artikkel VIII

Forsinkelse, kansellering, avvik eller feil ved oppskyting

1. Ved forsinkelse ved oppskyting skal partene sørge for at amerikanske deltakere har tilatelse og adgang til å
- a. uhindret overvåke amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og amerikanske tekniske data,
- b. være til stede dersom amerikanske romfartøyer eksponeres eller fjernes fra ameri-

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

Non-U.S. Launch Vehicles after they are mated; and

- c. monitor and accompany U.S. Launch Vehicles and U.S. Spacecraft from the launch pad throughout the transport route to Segregated Areas and Controlled Areas, where, if needed, demating activities occur and U.S. Launch Vehicles and U.S. Spacecraft are repaired and await remating.

The provisions of Article VII of this Agreement shall apply to any subsequent Launch Activities.

2. In the event of a launch cancellation, the Parties shall ensure that U.S. Participants are permitted to and have access to:
 - a. monitor, on an uninterrupted basis, U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and U.S. Technical Data;
 - b. be present if U.S. Spacecraft are exposed or are removed from U.S. Launch Vehicles or Non-U.S. Launch Vehicles after they are mated;
 - c. monitor and accompany U.S. Launch Vehicles and U.S. Spacecraft from the launch pad throughout the transport route to Segregated Areas and Controlled Areas, where they will await return to the United States of America or other location approved by the Government of the United States of America; and
 - d. monitor the loading of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data onto a vehicle that is approved by the Government of the United States of America.
3. In the event of a launch anomaly or failure:
 - a. The Government of the Kingdom of Norway shall permit U.S. Participants to assist in the search for and recovery of any U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or components or debris thereof from all accident sites in locations subject to the jurisdiction or control of the Government of the Kingdom of Norway. The Government of the Kingdom of Norway shall ensure that U.S. Government emergency search personnel have access to the accident site, unless operational imperatives to be mutually determined by the Parties require otherwise. If there is reason to believe that the search

kanske bæreraketter eller ikke-amerikanske bæreraketter etter at de er tilkoblet, og

- c. overvåke og ledsage amerikanske bæreraketter og amerikanske romfartøyer fra oppskytingsrampen gjennom hele transporten til adskilte områder og kontrollerte områder, der frakoblingsaktiviteter om nødvendig gjennomføres og amerikanske bæreraketter og amerikanske romfartøyer repareres og venter på å bli tilkoblet igjen.

Bestemmelsene i artikkel VII i denne avtalen får anvendelse for alle påfølgende oppskytingsaktiviteter.

2. Ved kansellering av oppskyting skal partene sørge for at amerikanske deltakere har tilatelse og adgang til å
 - a. uhindret overvåke amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og amerikanske tekniske data,
 - b. være til stede dersom amerikanske romfartøyer eksponeres eller fjernes fra amerikanske bæreraketter eller ikke-amerikanske bæreraketter etter at de er tilkoblet,
 - c. overvåke og ledsage amerikanske bæreraketter og amerikanske romfartøyer fra oppskytingsrampen gjennom hele transporten til adskilte områder og kontrollerte områder, der de vil vente på å bli sendt tilbake til USA eller et annet sted godkjent av Amerikas forente staters regjering, og
 - d. overvåke lastingen av amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data på kjøretøy som er godkjent av Amerikas forente staters regjering.
3. Ved avvik eller feil ved oppskyting
 - a. skal Kongeriket Norges regjering tillate at amerikanske deltakere bistår i søk etter og berging av amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller deler eller vrakdeler av disse fra alle ulykkessteder som ligger på et område underlagt Kongeriket Norges regjerings jurisdiksjon og/eller kontroll. Kongeriket Norges regjering skal sørge for at amerikansk beredskapspersonell har adgang til ulykkesstedet, med mindre nødvendige operative hensyn, som partene i fellesskap blir enige om, krever noe annet. Dersom det er grunn til å tro at søk etter og berging av en amerikansk bærerakett, et

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

- and recovery of the U.S. Launch Vehicle, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or components or debris thereof will affect the interests of a third State, the Parties shall each or jointly consult expeditiously with the government of that State regarding the coordination of procedures for conducting search operations, without prejudice to the rights and obligations of all concerned States under international law, including those arising out of the Agreement on the Rescue of Astronauts, the Return of Astronauts, and the Return of Objects Launched into Outer Space of April 22, 1968.
- b. The Government of the Kingdom of Norway shall ensure that a debris recovery site for the storage of identified U.S. Launch Vehicle, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or components or debris thereof, which is subject to the provisions of Article VI, is located at launch facilities in Norway and/or another location agreed to by the Parties. Access to any such location shall be controlled as a Segregated Area and as provided in Article VI of this Agreement, as appropriate.
- c. The Government of the Kingdom of Norway shall ensure that all identified U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, U.S. Technical Data, and/or components or debris thereof recovered by Norwegian Participants are returned to U.S. Participants without such items or debris being studied or photographed, except in circumstances and in accordance with procedures mutually determined by the Parties to protect U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or U.S. Technical Data from unauthorized disclosure.
- d. The Government of the United States of America and the Government of the Kingdom of Norway agree to authorize the U.S. Licensees and Norwegian Licensees respectively, through licenses, permits or authorizations, to provide, to the extent the national security interests and foreign policy of the respective States permit, information necessary to determine the cause of the launch anomaly or failure.
- amerikansk romfartøy, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller deler eller vrakdeler av disse vil påvirke en tredjestats interesser, skal partene hver for seg eller i fellesskap umiddelbart konsultere regjeringen til den nevnte tredjestaten vedrørende koordinering av prosedyrer for å utføre søk, uten at dette skal berøre de rettigheter og forpliktelser som alle berørte stater har i henhold til folkeretten, herunder de som følger av avtalen om redning av romfarere, tilbakesending av romfarere og tilbakesending av gjenstander skutt ut i det ytre verdensrommet av 22. april 1968.
- b. skal Kongeriket Norges regjering sørge for at det på oppskytingsanlegget i Norge og/eller på et annet sted som partene er blitt enige om, finnes et sted for bergede vrakdeler for lagring av identifiserte amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller deler eller vrakdeler av disse, som er underlagt bestemmelsene i artikkel VI. Adgang til dette stedet skal kontrolleres som et adskilt område og i henhold til artikkel VI i denne avtalen, alt etter hva som er relevant.
- c. skal Kongeriket Norges regjering sørge for at alle identifiserte amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr, amerikanske tekniske data og/eller deler eller vrakdeler av disse, som er berget av norske deltakere, returneres til amerikanske deltakere uten å bli undersøkt eller fotografert, unntatt under forhold og i samsvar med prosedyrer som partene i fellesskap er blitt enige om for å beskytte mot uautorisert offentliggjøring av opplysninger om amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data mot uautorisert utlevering.
- d. Amerikas forente staters regjering og Kongeriket Norges regjering er enige om å godkjenne, ved lisenser, tillatelser eller fullmakter, at henholdsvis amerikanske lisenshavere og norske lisenshavere, framlegger opplysninger som er nødvendige for å fastslå årsaken til avviket eller feilen ved oppskytingen, i den grad de respektive statenes nasjonale sikkerhetsinteresser og utenrikspolitikk tillater det.

*Article IX***Implementation**

1. The Parties shall consult, at the request of either Party, to review the implementation of this Agreement, with particular emphasis on identifying any adjustments that may be required to maintain the effectiveness of controls over technology transfer.
2. Any dispute between the Parties regarding the interpretation and implementation of this Agreement shall be resolved by consultation through diplomatic channels.

*Article X***Entry into Force, Amendment, and Termination**

1. This Agreement shall enter into force on the date of the last note in an exchange of notes between the Parties confirming that each Party has completed all internal procedures and requirements necessary for entry into force of this Agreement.
2. This Agreement may be amended by written agreement between the Parties.
3. This Agreement may be terminated by either Party by written notification to the other Party of its intention to terminate this Agreement. Termination of this Agreement shall take effect upon the expiration of one year from the date of the written notification.
4. The obligations of the Parties set out in this Agreement concerning security, disclosure and use of information, and return to the United States of America or other location approved by the Parties of U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment and/or U.S. Technical Data from a delayed or cancelled launch or launch anomaly, or U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, and/or components or debris thereof resulting from a failed launch to the United States of America or other location approved by the Parties, shall continue to apply after the termination of this Agreement.

*Artikkel IX***Gjennomføring**

1. Partene skal, etter anmodning fra en av partene, konsultere hverandre for å evaluere gjennomføringen av denne avtalen, med særlig vekt på å identifisere enhver justering som kan være nødvendig for å opprettholde en effektiv teknologioverføringskontroll.
2. Enhver uenighet mellom partene med hensyn til tolking og gjennomføring av denne avtalen skal løses ved konsultasjoner gjennom diplomatiske kanaler.

*Artikkel X***Ikrafttredelse, endring og oppsigelse**

1. Denne avtalen skal tre i kraft på datoen for den siste noten i en utveksling av noter mellom partene, som bekrefter at hver part har gjennomført alle interne prosedyrer og krav som er nødvendige for at denne avtalen skal tre i kraft.
2. Denne avtalen kan endres ved skriftlig overenskomst mellom partene.
3. Hver part kan si opp denne avtalen ved å skriftlig underrette den andre parten om at den har til hensikt å si opp avtalen. Avtalens oppsigelse får virkning ett år etter datoen for den skriftlige underretningen.
4. Partenes forpliktelser i henhold til denne avtalen med hensyn til sikkerhet, utlevering og bruk av opplysninger samt tilbakesending til Amerikas forente stater, eller et annet sted godkjent av partene, av amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller amerikanske tekniske data fra en forsinket eller kansellert oppskyting eller avvik ved oppskyting, eller amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr og/eller deler eller vrakdelar fra disse som følge av feil ved oppskyting, til Amerikas forente stater, eller et annet sted godkjent av partene, skal fortsatt ha anvendelse etter oppsigelse av denne avtalen.

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

SOM BEKREFTELSE PÅ DETTE har de undertegnede, som er behørig bemyndiget til det av sine respektive regjeringer, undertegnet denne avtalen.

DONE at Washington D.C., this 16th day of January 2025, in the English language, which is an authentic text. A text of this Agreement shall be prepared in the official language of Norway and shall be considered equally authentic upon an exchange of notes confirming its conformity with the English language text.

UTFERDIGET i Washington D.C. den 16. januar 2025 på engelsk, som er en autentisk tekst. En tekstversjon av denne avtalen skal utarbeides på Norges offisielle språk og skal anses som like autentisk ved utveksling av noter som bekrefter at den er i samsvar med den engelskspråklige teksten.

For the Government
of the Kingdom
of Norway

For the Government
of the United States
of America

For Kongeriket
Norges regjering

For Amerikas forente
staters regjering

[signature]

[signature]

[signatur]

[signatur]

Ms. Anniken Huitfeldt
Ambassador
Extraordinary and
Plenipotentiary for
the Kingdom of
Norway to the
United States

C.S. Eliot Kang
Assistant Secretary
International Security
and Nonproliferation
U.S. Department of
State

Anniken Huitfeldt
Overordentlig og
befullmektiget
ambassadør for
Kongeriket Norge
til Amerikas forente
stater

C.S. Eliot Kang
Assisterende
viseutenriksminister
Internasjonal sikkerhet
og ikke-spredning
Amerikas forente stater
utenriksdepartement

Vedlegg 2**Arrangement between the Government of the Kingdom of Norway and the Government of the United States of America relating to the Agreement between the Government of the Kingdom of Norway and the Government of the United States of America on Technology Safeguards Associated with United States Participation in Space Launches from Norway****Arrangement mellom Kongeriket Norges regjering og Amerikas forente staters regjering i forbindelse med avtalen mellom Kongeriket Norges regjering og Amerikas forente staters regjering om teknologibeskyttelse i forbindelse med amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge**

The Government of the Kingdom of Norway (“the Norwegian Government”) and the Government of the United States of America (“the U.S. Government”) (together, “the Partners”) have reached the following understandings regarding the Agreement between the Government of the Kingdom of Norway and the Government of the United States of America on Technology Safeguards Associated with United States Participation in Space Launches from Norway (the “Agreement”):

*Paragraph 1***Objectives**

1. The Norwegian Government intends to ensure that Norwegian Authorities collaborate with the relevant agencies of the United States of America in support of the purpose of the Agreement in accordance with this Arrangement, as envisaged in Article III, paragraphs 1 and 8 of the Agreement.
2. The U.S. Government is expected to authorize the activities described in this Arrangement via U.S. export licenses and other authoriza-

Kongeriket Norges regjering («den norske regjeringen») og Amerikas forente staters regjering («den amerikanske regjeringen») (heretter samlet kalt «partnerne») har kommet til følgende forståelse med hensyn til avtalen mellom Kongeriket Norges regjering og Amerikas forente staters regjering om teknologibeskyttelse i forbindelse med amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge («avtalen»):

*Nr. 1***Formål**

1. Den norske regjeringen har til hensikt å sørge for at norske myndigheter samarbeider med de relevante byråene i Amerikas forente stater for å støtte avtalens formål i samsvar med dette arrangementet, slik det er forutsatt i artikkel III nr. 1 og 8 i avtalen.
2. Den amerikanske regjeringen forventes å autorisere aktivitetene beskrevet i dette arrangementet gjennom amerikanske eksportlisen-

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

tions. Such authorization may be requested by U.S. Licensees, Norwegian Licensees, Norwegian Authorities, or the Norwegian Government, as appropriate, prior to Launch Activities, and the authorization is expected to be secured prior to Norwegian Authorities carrying out the functions described in this Arrangement.

Paragraph 2

General Provisions

1. Terms used in this Arrangement are intended to have the same meaning as they have in the Agreement.
2. In addition, for the purposes of this Arrangement:
 - (a) “functions” means functions, duties and statutory powers arising under applicable Norwegian laws and regulations,
 - (b) “Norwegian Authorities” means organs, entities and agencies exercising executive authority in accordance with Norwegian laws and regulations and include, but are not limited to:
 - (i) The Norwegian Armed Forces, including the Army, the Navy, the Air Force, Home Guard, and other Defense Agencies and Establishments,
 - (ii) Norwegian Law Enforcement Authorities, including Police and Prosecuting Authority,
 - (iii) The Norwegian Customs,
 - (iv) The Norwegian Coast Guard,
 - (v) The Norwegian National Security Authority,
 - (vi) The Norwegian Civil Aviation Authority,
 - (vii) The Norwegian Safety Investigation Authority,
 - (viii) Norwegian Emergency Authorities, including fire, ambulance, search and rescue services,
 - (ix) Norwegian Work, Public Health and Safety Authorities,
 - (x) Norwegian Transport Safety Authorities,
 - (xi) Norwegian Environmental Authorities,
 - (xii) Norwegian Radiation and Nuclear Safety Authorities,
 - (xiii) Norwegian Export Control Authorities,
 - (xiv) The Norwegian Space Agency, and

ser og andre tillatelser. Slike tillatelser kan kreves av amerikanske lisenshavere, norske lisenshavere, norske myndigheter eller den norske regjeringen, alt etter hva som er relevant, før oppskytingsaktiviteter, og det forventes at tillatelsen er sikret før norske myndigheter utfører de funksjonene som er beskrevet i dette arrangementet.

Nr. 2

Generelle bestemmelser

1. Begreper som brukes i dette arrangementet, er ment å ha samme betydning som de har i avtalen.
2. I tillegg menes i dette arrangementet med
 - a) «funksjoner» funksjoner, plikter og lovbestemte fullmakter som følger av gjeldende norske lover og forskrifter,
 - b) «norske myndigheter» organer, enheter og byråer som utøver utøvende myndighet i samsvar med norske lover og forskrifter, inkludert, men ikke begrenset til
 - (i) Forsvaret, herunder Hæren, Sjøforsvaret, Luftforsvaret, Heimevernet og andre forsvarsbyråer og -institusjoner,
 - (ii) norske rettshåndhevende myndigheter, herunder politiet og påtalemyndigheten,
 - (iii) Tolletaten,
 - (iv) Kystvakten,
 - (v) Nasjonal sikkerhetsmyndighet,
 - (vi) Luftfartstilsynet,
 - (vii) Statens havarikommisjon,
 - (viii) norske beredskapsmyndigheter, herunder brannvesen, ambulansetjenesten og søk- og redningstjenester,
 - (ix) norske arbeids-, helse- og sikkerhetsmyndigheter,
 - (x) norske transportsikkerhetsmyndigheter,
 - (xi) norske miljømyndigheter,
 - (xii) norske strålings- og atomsikkerhetsmyndigheter,
 - (xiii) norske eksportkontrollmyndigheter,
 - (xiv) Norsk Romsenter, og

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

- (xv) such other body as the Norwegian Government may notify in writing to the U.S. Government, if the need arises.
- (c) “U.S. Technology” means U.S. Launch Vehicles, U.S. Spacecraft, U.S. Related Equipment, components or debris thereof, and/or U.S. Technical Data.
3. Each Partner intends to appoint a liaison officer whom the other Partner may contact to discuss issues concerning this Arrangement.
 4. In the event of any conflict between a provision in this Arrangement and the Agreement, the Agreement’s provisions are expected to prevail.
 5. It is the intention of both Partners, assuming consistency with applicable laws, regulations, policies, and the provisions of the Agreement and this Arrangement, that the determination of any necessary licenses, approvals, and authorizations should be expedited where possible and appropriate guidance should be provided to U.S. Licensees and Norwegian Licensees when applying for any necessary licenses, approvals, and authorizations where practicable in order to support greater collaboration between the U.S. and Norwegian space sectors.
- (xv) andre slike byråer som den norske regjeringen skriftlig kan underrette den amerikanske regjeringen om, hvis det blir nødvendig.
- c) «amerikansk teknologi» amerikanske bæreraketter, amerikanske romfartøyer, tilknyttet amerikansk utstyr, komponenter eller vrakdelar fra slike, og/eller amerikanske tekniske data.
3. Hver partner har til hensikt å utnevne en kontaktperson som den andre partneren kan kontakte for å diskutere spørsmål knyttet til dette arrangementet.
 4. I tilfelle motstrid mellom en bestemmelse i dette arrangementet og avtalen forventes det at avtalens bestemmelser har forrang.
 5. Begge partnerne har til hensikt, forutsatt at det er forenlig med gjeldende lover, forskrifter, politikk og bestemmelsene i avtalen og dette arrangementet, å fremskynde avgjørelsen av eventuelle nødvendige lisenser, godkjenninger og tillatelser der det er mulig, og å gi amerikanske lisenshavere og norske lisenshavere egnet veiledning når de søker om nødvendige lisenser, godkjenninger og tillatelser, der det er praktisk mulig, for å støtte et bredere samarbeid mellom den amerikanske og den norske romfartssektoren.

Paragraph 3

Custody of U.S. Technology and Photographs and Recordings Thereof

1. For the purposes of the activities described in Article III, sub-paragraph 3(c), Article IV, paragraphs 2 and 3, Article V, paragraph 2, Article VII, paragraph 3 and Article VIII sub-paragraphs 3(c) and 3(d) of the Agreement, the Partners have mutually decided that any of the Norwegian Authorities may need to take U.S. Technology, and photographs and recordings of U.S. Technology, into secure custody where required for the purposes of fulfilling their functions (including for any investigation, prosecution, or in response to an emergency situation, accident, incident or launch anomaly), in accordance with the requirements of applicable Norwegian laws and regulations.
2. If the need arises for any of the Norwegian Authorities to take custody of U.S. Technology, or to photograph or record it, the relevant Norwegian Authority is expected:

Nr. 3

Forvaring av amerikansk teknologi og fotografier og opptak av slik teknologi

1. I forbindelse med de aktivitetene som er beskrevet i artikkel III nr. 3 bokstav (c), artikkel IV nr. 2 og 3, artikkel V nr. 2, artikkel VII nr. 3 og artikkel VIII nr. 3 bokstav (c) og nr. 3 bokstav (d) i avtalen, har partnerne gjensidig besluttet at enhver norsk myndighet kan ha behov for å ta amerikansk teknologi, samt fotografier og opptak av amerikansk teknologi, i sikker forvaring når det er nødvendig for å oppfylle deres funksjoner (herunder for etterforskning, rettsforfølgelse eller som følge en krisesituasjon, ulykke, hendelse eller oppskytingsavvik), i samsvar med kravene i gjeldende norske lover og forskrifter.
2. Dersom det blir nødvendig for en norsk myndighet å ta amerikansk teknologi i forvaring, eller å fotografere eller ta opptak av slik teknologi, forventes det at den relevante norske myndigheten

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

- (a) to consult in advance wherever possible with the U.S. Government and to be accompanied and observed by U.S. Participants, except in exigent circumstances;
 - (b) to take all practicable steps in accordance with Norwegian laws and regulations to safeguard the U.S. Technology, and any photograph or recording thereof, from unauthorized disclosure, consistent with this Arrangement, pending its return to the U.S. Government, as soon as practicable; and
 - (c) wherever possible to provide the U.S. Government with descriptions of the U.S. Technology, and any photograph or recording thereof, and information about the methods of storage and access control when in custody.
 3. The Norwegian Authorities are expected to engage with the relevant agencies in the United States of America with a view to further elaborating safeguards for U.S. Technology taken into custody under this Paragraph, including consideration of whether, and under what circumstances and conditions, it may be held in custody by U.S. officials, with appropriate access for the Norwegian officials, or where this is not practicable, with appropriate access for U.S. officials when held in custody by Norwegian officials.
 4. At the conclusion of any investigation or court proceeding involving U.S. Technology, or photograph or recording thereof, that has been held in custody by Norwegian officials, the Norwegian Authorities are expected, to the extent permitted by applicable Norwegian laws and regulations, to take all possible steps to ensure that any such item is returned or destroyed in such manner as the Partners jointly decide.
 5. In the event of any request for release into the public domain for information about the U.S. Technology, or for a recording or photograph thereof, the Norwegian Government intends to ensure that the Norwegian Authorities, subject to their legal obligations, including under any applicable Norwegian laws and regulations on freedom of information, utilize applicable legal grounds that allow such information and items to be withheld from public release and consult with the U.S. Government in this process.
- a) konsulterer den amerikanske regjeringen på forhånd der det er mulig, og ledsages og observeres av amerikanske deltakere, unnatt i presserende omstendigheter,
 - b) treffer alle praktisk mulige tiltak i samsvar med norske lover og forskrifter for å beskytte den amerikanske teknologien, og ethvert fotografi eller opptak av denne mot uautorisert utlevering, i overensstemmelse med dette arrangementet, i påvente av at den returneres til den amerikanske regjeringen, så snart som praktisk mulig, og
 - c) der det er mulig, gir den amerikanske regjeringen beskrivelser av den amerikanske teknologien, og ethvert fotografi eller opptak av denne, samt informasjon om metodene for lagring og adgangskontroll når den er i forvaring.
3. Norske myndigheter forventes å ta kontakt med de relevante byråene i Amerikas forente stater med sikte på å videreutvikle sikkerhets tiltak for amerikansk teknologi som er tatt i forvaring i henhold til dette nummeret, herunder vurdering av hvorvidt, og under hvilke omstendigheter og på hvilke vilkår, den kan holdes i forvaring av amerikanske tjenestemenn, med hensiktsmessig adgang for norske tjenestemenn, eller der dette ikke er praktisk mulig, med hensiktsmessig adgang for amerikanske tjenestemenn når teknologien holdes i forvaring av norske tjenestemenn.
 4. Ved avslutningen av enhver etterforskning eller rettssak som involverer amerikansk teknologi, eller et fotografi eller opptak av slik teknologi, som har blitt holdt i forvaring av norske tjenestemenn, forventes norske myndigheter, i den grad gjeldende norske lover og forskrifter tillater det, å treffe alle mulige tiltak for å sørge for at enhver slik teknologi eller gjenstand returneres eller destrueres på en måte som partnerne beslutter i felleskap.
 5. Ved en anmodning om offentliggjøring av informasjon om den amerikanske teknologien, eller av et opptak eller fotografi av denne, har den norske regjeringen til hensikt å sørge for at norske myndigheter, i samsvar med sine juridiske forpliktelser, herunder i henhold til gjeldende norske lover og forskrifter om offentlighet, benytter seg av gjeldende rettslige grunnlag som gir adgang til å nekte offentliggjøring av slik informasjon og slike gjenstander, og rådfører seg med den amerikanske regjeringen i denne prosessen.

*Paragraph 4***Disclosure and Use of Information**

1. In relation to Article V, paragraph 1 of the Agreement, and where consistent with the applicable U.S. laws and regulations, the U.S. Government intends to authorize U.S. Participants to provide to the Norwegian Authorities any information or permit access to witnesses that is necessary to enable the relevant Norwegian Authority to perform its functions.
2. The Norwegian Government intends to ensure that the Norwegian Authorities:
 - (a) ensure that any information supplied under sub-paragraph 1 of this Paragraph is used only for the purposes of performing their functions;
 - (b) take all practicable steps to protect the confidentiality and integrity of such information; and
 - (c) comply with Article V, paragraph 4 of the Agreement, if any of the information is classified.

*Paragraph 5***Access Controls**

1. Where the Agreement requires that only persons authorized by the U.S. Government may control access to an area or to U.S. Technology, and any of the Norwegian Authorities needs access to that area or that U.S. Technology to fulfill its functions, the U.S. Government intends to provide the necessary authorization under U.S. law to allow the U.S.-authorized person who controls such access to promptly grant to the relevant Norwegian Authority that access, as well as access to witnesses, where consistent with applicable U.S. laws and regulations.
2. The Partners understand that access controls exercised pursuant to the Agreement are to be conducted consistent with relevant Norwegian laws and regulations. In the event of exigent circumstances, such as emergency response, Norwegian Authorities may enter Segregated Areas and Controlled Areas to fulfill their functions.
3. The Norwegian Authorities are expected to take all practicable steps to comply with U.S. licenses and authorizations and protect U.S.

*Nr. 4***Utlevering og bruk av informasjon**

1. I forbindelse med artikkel V nr. 1 i avtalen, og der det er forenlig med gjeldende amerikanske lover og forskrifter, har den amerikanske regjeringen til hensikt å gi amerikanske deltakere fullmakt til å gi norske myndigheter all informasjon eller å gi adgang til vitner som er nødvendig for at vedkommende norsk myndighet skal kunne utøve sine funksjoner.
2. Den norske regjeringen har til hensikt å sørge for at norske myndigheter
 - a) sørger for at enhver opplysning som gis i henhold til første ledd i dette nummeret, bare brukes med sikte på å utøve deres funksjoner,
 - b) treffer alle praktisk mulige tiltak for å beskytte slike opplysningers fortrolighet og integritet, og
 - c) overholder artikkel V nr. 4 i avtalen, dersom noen av opplysningene er graderte.

*Nr. 5***Adgangskontroller**

1. Når avtalen krever at bare personer som er autorisert av den amerikanske regjeringen, kan kontrollere adgang til et område eller til amerikansk teknologi, og en norsk myndighet trenger adgang til det området eller til den amerikanske teknologien for å oppfylle sine funksjoner, har den amerikanske regjeringen til hensikt å gi den nødvendige fullmakten i henhold til amerikansk lov for å tillate at den personen som er autorisert av den amerikanske regjeringen og kontrollerer slik adgang, straks gir vedkommende norsk myndighet denne adgangen, samt adgang til vitner, der det er forenlig med gjeldende amerikanske lover og forskrifter.
2. Partnere er innforstått med at adgangskontroller som utøves i henhold til avtalen, skal utføres i samsvar med relevante norske lover og forskrifter. Under presserende omstendigheter, som i nødssituasjoner, kan norske myndigheter gå inn i adskilte områder og kontrollerte områder for å oppfylle sine funksjoner.
3. Norske myndigheter forventes å treffe alle praktisk mulige tiltak for å overholde amerikanske lisenser og tillatelser og beskytte ame-

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

Technology from unauthorized disclosure, including the following:

- (a) appropriately brief any of their officials who have access to Segregated Areas and Controlled Areas on the requirements to protect U.S. Technology;
- (b) ensure that, unless exigent circumstances arise, U.S. Participants are present during the period of access by the Norwegian Authorities; and
- (c) follow the procedures in Paragraph 3 of this Arrangement if the Norwegian Authorities need to photograph, record, or take custody of any U.S. Technology for the purpose of fulfilling their functions.

Paragraph 6

Border and Customs Controls

1. For the purposes of Article VII, sub-paragraph 1(b) of the Agreement, the U.S. Government is expected to instruct U.S. Participants to comply with relevant Norwegian laws and regulations for importing and exporting goods to and from Norway, and engage with the appropriate Norwegian Authority responsible for assessment of the control status of items being imported into Norway, regarding the required process and procedures in advance of exporting U.S. Technology to Norway. The Partners understand that goods imported and exported to and from Norway are expected to be declared to the Norwegian Customs Authorities by submitting a customs declaration accompanied by any licenses, approvals, and authorizations required under Norwegian laws and regulations.
2. For the purposes of Article VII, sub-paragraph 1(b) of the Agreement, the Norwegian Authorities may instruct, where technically permissible, U.S. Participants to open sealed containers containing U.S. Technology for inspection, while in the territory of Norway, where this is necessary for the Norwegian Authorities to fulfill their functions in accordance with Norwegian laws and regulations, including:
 - (a) to prevent the import or export of prohibited or unauthorized goods into or from Norway; and
 - (b) to prevent fraud on the revenue.

In the event of exigent circumstances, if necessary, Norwegian Authorities may open sealed containers to fulfill their functions.

rikansk teknologi mot uautorisert utlevering, herunder

- a) å på egnet måte orientere alle sine tjenestemenn som har adgang til adskilte områder og kontrollerte områder, om kravene om å beskytte amerikansk teknologi,
- b) å sørge for, med mindre det oppstår presserende omstendigheter, at amerikanske deltakere er til stede i den perioden norske myndigheter har adgang, og
- c) å følge prosedyrene i nr. 3 i dette arrangementet dersom norske myndigheter har behov for å fotografere, ta opptak av eller ta i forvaring enhver amerikansk teknologi med sikte på å oppfylle sine funksjoner.

Nr. 6

Grense- og tollkontroll

1. Ved anvendelse av artikkel VII nr. 1 bokstav (b) i avtalen forventes det at den amerikanske regjeringen instruerer amerikanske deltakere om å overholde relevante norske lover og forskrifter for import og eksport av varer til og fra Norge, og om å ta kontakt med vedkommende norsk myndighet som er ansvarlig for vurdering av eksportkontrollstatusen til gjenstander som importeres til Norge, med hensyn til den nødvendige prosessen og de nødvendige prosedyrene før amerikansk teknologi eksporteres til Norge. Partnerne er innforstått med at varer som importeres og eksporteres til og fra Norge, forventes å bli deklarerert til norske tollmyndigheter ved å sende inn en tolldeklarasjon ledsaget av eventuelle lisenser, godkjenninger og tillatelser som kreves etter norske lover og forskrifter.
2. Ved anvendelse av artikkel VII nr. 1 bokstav (b) i avtalen kan norske myndigheter instruere, der det er teknisk mulig, amerikanske deltakere om å åpne forseglede containere som inneholder amerikansk teknologi, for inspeksjon, mens de befinner seg på Norges territorium, dersom dette er nødvendig for at norske myndigheter skal kunne oppfylle sine funksjoner i samsvar med norske lover og forskrifter, herunder
 - a) for å hindre import eller eksport av forbudte eller uautoriserte varer til eller fra Norge, og
 - b) for å hindre svindel med inntektene.

Under presserende omstendigheter kan norske myndigheter, ved behov, åpne forseglede containere for å oppfylle sine funksjoner.

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

3. If any item of U.S. Technology is being returned to the United States of America because of launch failure or because the item is surplus to requirements, the Norwegian Authorities may have the need to carry out inspections on it and/or may have the need to supply the item or information, including photographs or recordings of the item, to the Norwegian Export Control Authority for assessment of the control status of the items being exported.
 4. For the purposes of Article VII, paragraph 3 of the Agreement, compliance officers acting on behalf of the Norwegian Export Control Authority, to fulfill their functions and to ensure the immediate return of U.S. Technology, may need to carry out inspections and investigations to ensure compliance with Norwegian export control regulations.
 5. In carrying out any inspection under this Paragraph, in the exercise of necessary functions under Norwegian laws and regulations, the Norwegian Authorities are expected to comply with all applicable U.S. licenses or authorizations, and to take all practicable steps to protect U.S. Technology from unauthorized disclosure, including the following:
 - (a) providing reasonable prior notice where possible to the U.S. Government;
 - (b) inspecting in the presence of U.S. Participants, unless exigent circumstances arise;
 - (c) inspecting by means of visual and/or the least intrusive methods to avoid, or, where avoidance is not possible, to minimize damage;
 - (d) taking into account the necessity of maintaining the physical integrity of sealed containers and their contents, particularly those that are clearly labelled with handling requirements and sealed and certified as to the necessary levels of cleanliness for space activity;
 - (e) ensuring that transportation containers are opened by a U.S. Participant in the presence of the Norwegian Authorities, except in exigent circumstances;
 - (f) acting in a timely fashion and on a priority basis;
 - (g) using officials who have been appropriately briefed on the requirements to protect the U.S. Technology from unauthorized disclosure;
 - (h) ensuring that, if an inspection is carried out under this Paragraph without a U.S. Parti-
3. Dersom enhver gjenstand av amerikansk teknologi returneres til Amerikas forente stater på grunn av feil ved oppskyting eller fordi gjenstanden er overskudd i forhold til krav, kan norske myndigheter ha behov for å utføre en inspeksjon av det og/eller for å gi gjenstanden eller opplysninger om denne, herunder fotografier eller opptak av gjenstanden, til den norske eksportkontrollmyndigheten for vurdering av eksportkontrollstatusen til gjenstandene som eksporteres.
 4. Ved anvendelse av artikkel VII nr. 3 i avtalen kan det være nødvendig for tjenestemenn som opptrer på vegne av den norske eksportkontrollmyndigheten, for at de skal kunne oppfylle sine funksjoner og sørge for umiddelbar retur av amerikansk teknologi, å gjennomføre inspeksjoner og undersøkelser for å sikre samsvar med norske eksportkontrollforskrifter.
 5. Ved gjennomføring av inspeksjoner etter dette nummeret, ved utøvelse av nødvendige funksjoner etter norske lover og forskrifter, forventes norske myndigheter å overholde alle gjeldende amerikanske lisenser eller tillatelser og å treffe alle praktisk mulige tiltak for å beskytte amerikansk teknologi mot uautorisert utlevering, herunder
 - a) å gi den amerikanske regjeringen rimelig forhåndsvarsel der det er mulig,
 - b) å inspisere i nærvær av amerikanske deltakere, med mindre det oppstår presserende omstendigheter,
 - c) å inspisere ved hjelp av visuelle og/eller de minst inntrengende metodene for å unngå, eller der dette ikke er mulig, å minimere skade,
 - d) å ta i betraktning nødvendigheten av å opprettholde den fysiske integriteten til forseglede containere og deres innhold, særlig de som er tydelig merket med håndteringskrav og forseglet og sertifisert med hensyn til de nødvendige renhetsnivåene for romvirksomhet,
 - e) å sørge for at transportcontainere åpnes av en amerikansk deltaker i nærvær av norske myndigheter, unntatt i presserende omstendigheter,
 - f) å handle i betimelig tid og på et prioritert grunnlag,
 - g) å bruke tjenestemenn som på egnet måte har blitt orientert om kravene om å beskytte amerikansk teknologi mot uautorisert utlevering,
 - h) å sørge for, dersom en inspeksjon utføres etter dette nummeret uten at en ameri-

pant being present, the Norwegian Authority that carries out the inspection notifies the U.S. Government that it has done so, provides a briefing, and provides a staff member with whom the U.S. Government may discuss any concerns; and

- (i) following the procedures in Paragraph 3 of this Arrangement if the Norwegian Authorities need to photograph, record, or take custody of any U.S. Technology for the purpose of fulfilling their functions.
6. Notwithstanding sub-paragraph 5 of this Paragraph, the Norwegian Government intends to ensure that any item with a classified marking should not be opened by Norwegian Authorities unless the U.S. Government has provided prior written authorization, except in exigent circumstances. If an item has a classified marking, the U.S. Government intends to provide advanced notice to the Norwegian Government of the level of classification, so that the appropriate Norwegian Authorities can provide advice on compliance with legislative requirements and appropriate procedures and processes for border inspection.

Paragraph 7

Launch Anomaly or Failure

1. In relation to Article VIII, paragraph 3 of the Agreement, the Norwegian Authorities, in the exercise of their functions, may:
- take part or lead in the recovery of U.S. Technology resulting from an accident, incident, or launch anomaly;
 - seize, keep, photograph, or record in any format such U.S. Technology, until the completion of the investigation into the accident, incident, or launch anomaly;
 - carry out any process or test and examine such U.S. Technology, to the extent specifically authorized by the U.S. Government, as part of such an investigation;
 - dismantle or destroy such U.S. Technology while observed by U.S. Participants, to the extent specifically authorized by the U.S. Government as part of such an investigation; and
 - retain such U.S. Technology (to the extent it has not been destroyed) for the purposes

kansk deltaker er til stede, at den norske myndigheten som utfører inspeksjonen, underretter den amerikanske regjeringen om at den har gjort det, gir en orientering og stiller en medarbeider til rådighet som den amerikanske regjeringen kan diskutere eventuelle bekymringer med, og

- i) å følge prosedyrene i nr. 3 i dette arrangementet dersom de norske myndighetene har behov for å fotografere, ta opptak av eller ta i forvaring enhver amerikansk teknologi med sikte på å oppfylle sine funksjoner.
6. Uten hensyn til femte ledd i dette nummeret har den norske regjeringen til hensikt å sørge for at enhver gjenstand som er merket som gradert, ikke åpnes av norske myndigheter uten at den amerikanske regjeringen på forhånd har gitt skriftlig tillatelse til dette, unntatt i presserende omstendigheter. Dersom en gjenstand er merket som gradert, har den amerikanske regjeringen til hensikt å gi den norske regjeringen forhåndsvarsel om graderingsnivået, slik at vedkommende norske myndigheter kan gi råd om overholdelse av rettslige krav og hensiktsmessige prosedyrer og prosesser for grensekontroll.

Nr. 7

Avvik eller feil ved oppskyting

1. I forbindelse med artikkel VIII nr. 3 i avtalen kan norske myndigheter, i utøvelsen av sine funksjoner,
- delta i eller lede arbeidet med bergingen av amerikansk teknologi som følge av en ulykke, hendelse eller avvik ved oppskyting,
 - beslaglegge, oppbevare, fotografere eller ta opptak i ethvert format av slik amerikansk teknologi, inntil etterforskningen av ulykken, hendelsen eller oppskytingsavviket er avsluttet,
 - utføre enhver prosess eller test og undersøke slik amerikansk teknologi, i den grad det er uttrykkelig godkjent av den amerikanske regjeringen, som en del av en slik etterforskning,
 - demontere eller destruere slik amerikansk teknologi under oppsyn av amerikanske deltakere, i den grad det er uttrykkelig godkjent av den amerikanske regjeringen som en del av en slik etterforskning, og
 - beholde slik amerikansk teknologi (i den grad den ikke er blitt destruert) for bruk i

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

of any proceedings resulting from the investigation or associated with the accident, incident, or launch anomaly until completion of such proceedings, including any appellate proceedings.

2. The Norwegian Authorities are expected to follow the procedures in Paragraph 3 of this Arrangement if they need to photograph, record, or take custody of any U.S. Technology for the purpose of fulfilling their functions.

Paragraph 8

Operation, Duration, Modification and Discontinuation of this Arrangement

1. This Arrangement comes into operation upon the date of final signature or on the same date as the Agreement enters into force, whichever is later.
2. This Arrangement ceases to be in operation on the same date as the Agreement terminates, unless this Arrangement is replaced by a subsequent Arrangement or discontinued earlier by either Partner. A Partner who wishes to discontinue this Arrangement is expected to give one year's written notice of its intent to do so to the other Partner. If this Arrangement is discontinued without the termination of the Agreement, the Partners intend to continue implementing this Arrangement until a new arrangement comes into operation in accordance with Article III, paragraphs 1 and 8 of the Agreement.
3. This Arrangement may be modified by the written decision of the Partners.

forbindelse med enhver rettslig eller administrativ prosess som følger av etterforskningen eller i tilknytning til ulykken, hendelsen eller oppskytingsavviket, inntil en slik prosess, herunder enhver ankeprosess, er avsluttet.

2. Norske myndigheter forventes å følge prosedyrene i nr. 3 i dette arrangementet dersom de har behov for å fotografere, ta opptak av eller ta i forvaring enhver amerikansk teknologi med sikte på å oppfylle sine funksjoner.

Nr. 8

Ikrafttredelse, varighet, endring og opphør av dette arrangementet

1. Dette arrangementet trer i kraft på datoen for endelig undertegning eller på samme dato som avtalen trer i kraft, alt etter hva som inntrer sist.
2. Dette arrangementet opphører å være i kraft på samme dato som avtalen opphører, med mindre dette arrangementet erstattes av et påfølgende arrangement eller avsluttes tidligere av en av partnerne. En partner som ønsker å avslutte dette arrangementet, forventes å gi skriftlig varsel om dette til den andre partneren ett år i forveien. Dersom dette arrangementet avsluttes uten at avtalen sies opp, har partnerne til hensikt å fortsette gjennomføringen av dette arrangementet inntil et nytt arrangement trer i kraft i samsvar med artikkel III nr. 1 og 8 i avtalen.
3. Dette arrangementet kan endres ved skriftlig beslutning av partnerne.

Samtykke til inngåelse av avtale av 16. januar 2025 mellom Norge og USA om teknologibeskyttelse i tilknytning til amerikansk deltakelse i oppskytinger til verdensrommet fra Norge

Signed at Washington D.C., this 16th day of January 2025, in duplicate, in the English language, which is an official text. A Norwegian language text of this Arrangement is to be prepared and considered equally official upon an exchange of notes confirming its conformity with the English language text.

Undertegnet i Washington D.C. den 16. januar 2025 i to eksemplarer på engelsk, som er en offisiell tekst. En norsk språkversjon av dette arrangementet skal utarbeides og skal anses som like offisiell ved utveksling av noter som bekrefter at den er i samsvar med den engelskspråklige teksten.

For the Government
of the Kingdom
of Norway

For the Government
of the United States
of America

For Kongeriket
Norges regjering

For Amerikas forente
staters regjering

[signature]

[signature]

[signatur]

[signatur]

Ms. Anniken Huitfeldt
Ambassador
Extraordinary and
Plenipotentiary for
the Kingdom of
Norway to the
United States

C.S. Eliot Kang
Assistant Secretary
International Security
and Nonproliferation
U.S. Department of
State

Anniken Huitfeldt
Overordentlig og
befullmektiget
ambassadør for
Kongeriket Norge
til Amerikas forente
stater

C.S. Eliot Kang
Assisterende
viseutenriksminister
Internasjonal sikkerhet
og ikke-spredning
Amerikas forente staters
utenriksdepartement

=====

